

MAGYAR LÁNY

+ 3 lei

DOMINIKUS
Taxa postală plătită aprobării Dir. Gen. 1 LEU-POSTA 3rm 1934.

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
Budapest 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 253 (1399) szám * Péntek, 1936 november 6

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Antonescu külügyminiszter nyilatkozott a prágai útról

Részletesebben a parlament külügyi bizottsága előtt
fog beszámolót mondani. — Mussolini beszédéről
nem szólt

Bucuresti. Saját tud. Antonescu tegnap este nyilatkozott a bucuresti román sajtónak a prágai látogatásról. Ezeket mondotta:

— Az a meggyőződés, amely bennem Belgrádban és Pozsonyban, a kisanant növekvő összetartó erejéről kialakult, betetőzését találta a prágai tanácskozásokban, amelyek szerencsés módon tökéletes megállapodásokat létesítettek az összes, minket közösen érdeklő kérdésekben. Öfelsége Benes elnökkel az én, valamint Hodza és Krofta miniszterek jelenlétében több, hosszús tanácskozást tartott, amelyek során a tökéletes harmónia szellemében tárgyalta meg a napirenden levő kérdéseket, elhatározva közös akcióink minden módozatát a közeljövőre nézve. Magától érthetődik, hogy a kisanant tradícióinak megfelelően a Prágában tárgyalt kérdések újra megtárgyalatnak Pál herceggel és Sztojadinovicsal Belgrádban.

— Ez alkalommal felülvizsgálat tárgyává tettük gazdasági kapcsolatainkat, különösen azokat, amelyek Romániát és Csehszlovákiát speciálisan érdeklik s ezek közül többet meg is oldottunk, mások pedig a megoldás útján vannak. A prágai tárgyalásokra vonatkozólag, — fejezte be nyilatkozatát Antonescu — részletekbe nem bocsátkozhatom, mert mingyárt a parlament megnyitása után össze akarom hívni a szenátus és a képviselőház külügyi bizottságát s ez alakkal fogom ismertetni min-

den vonatkozásban külpolitikai helyzetünket.

Az *Universul* megjegyzi, hogy a külügyminiszter a Mussolini által szóvárt sulyos kérdést egyáltalán nem érintette.

BRATIANU GYÖRGY ÉS MIHALACHE
ELLENZÉKI PARTVEZÉREK A KÉPVISELŐ-
HÁZ KÜLÜGYI BIZOTTSÁGA ÖSSZEHÍVÁSÁT
SÜRGETIK.

Bucuresti. Saját tud. Bratianu Gheorghe után most Mihalache is levelet intézett a képviselőház elnökéhez, amelyben kéri a Ház külügyi bizottságának összehívását.

Mingyárt az ülésszak berekesztése után kértük, — írja levelében, — hogy a kormány a Ház külügyi bizottságában tájékoztasson bennünket a külpolitikai helyzetéről, de kérésünket nem teljesítették. Azóta a nemzetközi politika fejleményei, a külügyminiszter leváltása, amit az ország máj napig sem értett meg, mindenben megerősítették aggodalmunkat.

Az utolsó időben nyilatkozatok hangzottak el, s egyes kormányok oly módon szögezték le magatartásukat, hogy ezek sulyosan érintik országunk életérdekeit. Ilyen körülmények között a parlament külügyi bizottságának összehívása még sürgetőbb szükségesség, azért a Nemzeti Parasztpárt megújítja erre vonatkozó kérését.

A spanyol nemzeti csapatok előőrese már benyomult Madrid egyik elő- városába

A hadsereg zöme kilenc kilométerre van a fővárostól. —
A Caballero-kormányt lemondatták az anarcnisták

Párizsból jelentik: Spanyolországi hírek szerint a Madrid körüli délnyugati frontszakaszon, ahol Jaque ezredes hadosztálya nyomul előre, a Naval-Carnera—Madrid közötti országhaton, Mostoles közelében, a vörös csapatok szerdán egy tankosztag segítségével szárnytámadást kíséreltek meg. A támadást a nemzeti csapatok kézigránátokkal visszaverték. Négy harcikosit is zsákmányoltak, amelyekről minden kétséget kizáróan megállapították, hogy szovjet gyártmányúak. Szerdán este a nemzetiek már csak 9 kilométerre voltak Madrid délnyugati határától.

Jaque ezredes egyik lovasjárőre bevonult Carabanča városkába, mely már Madrid elővárosának számít. A városkát a milicisták harc nélkül ürítették ki.

Carabanča lesz a döntő támadás kiindulópontja a Madrid elleni általános ostromnak.

Ez az ostrom azonnal megkezdődik, amint a Naval-Carnero felől előnyomuló Jaque ezredes hadosztálya egyesül a Getafe irányából jövő Tellas hadosztállal. Az összeköttetést a két hadosztály már az előőrsök útján létrehozta.

A Madrid elleni légitámadás egyre sűrűbbé válik. Felőránként jelennek meg rpülőgépek Madrid felett és rőpcédulákat s bombákat dobnak le. A rőpcédulán a nemzetiek megnyugtatták a lakosságot, hogy

a bevonuló nemzeti csapatok csak a vörös kormány vezetőit fogják felelőségre vonni.

A franciaországi Saint Joun de Luzból azt jelentik, hogy a Caballero-kormány lemondása küszöbön áll. A kormányban ugyanis már az anarchisták és kommunisták vannak többségben, akik ellenzik a központi kormányzást és kommunista rendszert akarnak bevezetni.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A francia bibornokok tanítják a népeket

Október utolsó napjain fontos esemény történt Franciaország hitvallásos közéletében. Olyan fontos esemény, amely történelmi erővel nyúl bele nemcsak annak a nagy országnak az élő lelkiismeretébe, de hivatva van rá, hogy másutt is az egész világon fölkeltsen a hívő eszmélkedést, a belső életjavulások elhatározását. Arról a közös körlevélről van szó, melyet Franciaország bibornoki rangban levő főpásztorai adtak ki, ugymint: Maurin lyoni érsek, Verdier párizsi érsek, Liénart lillei püspök, Baudrillart katolikus akadémiai rektor és Suhard rheimsi érsek. A körlevelet a párizsi „La Semaine Religieuse” című folyóirat közlése nyomán éppen most teljes terjedelmében alkalmunk volt megismerni.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a világ és a népek gondolkozása mindenütt a szellemi élet meghasonlásának a jeleit mutatja. Ebből folyólag mindenütt a társadalmi és gazdasági élet is az egymás iránti bizalmatlanság ösztönei szerint vonaglik, vagy oszlik ellenséges széthasadásokba. Eszmék és irányok, melyek alapjukban véve az emberiség javát akarnák, idegesen fordulnak egymás ellen, s követőiket rombolásokra uszítják. Igen, mert az eszmékből és irányokból hiányzik valami: az összefoglaló hit és szeretet.

Igy áll elő az a helyzet, hogy nemcsak bizalmatlanság van népek és népek között, s az egyes népeken belül a különböző társadalmi csoportosulások és rétegződések között, de az egyeseket és az összetartozó természetes egységeket az önbizalmatlanság is elfogja. Az emberiségben elterjedt bizalmatlanságnak következetes fejleménye az, hogy az egyesekben és azok összetartozó köreiből túlnyomó lesz a magára hagyatottság érzése. Ebből előáll az, hogy a magános a világ roppant nagyságával szemben megriad, az életvitelt reménytelennek tartja, erőit a zavaros életviszonyok közötti helytállásra elégtelennek érzi, elcsügged és elkeseredik. Az ilyen lélekállapoton is segíteni tud a hit természetfölötti adománya, de azt legalább keresni kell, ahhoz legalább menekülni kell. Azonban hogyan legyen hitkereső és hithez menekülő az olyan nép, az olyan társadalom, az olyan egyén, akit ettől elszakítottak iskolával, irodalommal, igazgatási rendszerekkel, a vallások iránti közömbösség és gúny terjesztésével, s az úgynevezett felvilágosultságnak mindent rosszul értelmező gőgjével.

Erre a rossz elfejlődésre mutat rá a francia bibornokoknak október 29-én kiadott közös pásztorlevele. De egyúttal rámutat a kivetítő útra is. Amellett benne van a történelmi eseményként ható okiratban annak a bizonyítétele, hogy Franciaország új nemzedéke a „felvilágosultság” minden megpróbáltatásával szemben a hit mellé állott. Tehát reménység lehet, hogy nem fog minden szétomlani, amit keresztény művelődésnek neveznek, hanem francia földön is új föltámadása lesz annak. Az ellenkező látszatú jelenségek csak a küzdő átmenet jelenségei, de végül is diadalmaskodnia kell a keresztény eszmében levő igazságnak és szeretetnek.

A körlevél annak a megállapításával kezdődik, hogy minden lelket elfogott a nyugtalanság és aggodalom. A spanyol földről áthal-

latszik a testvérgyilkos küzdelem hangja, de a francia belföldön is szünet nélkül ismétlődnek az olyan zavarkeltő események, melyek „civilizációnk alapjait látszanak megingatni.” A gazdasági válság mindenfelé terjeszti a nyomort, s nem lehet észteni, hogy e válság a végéhez közelednék. A háború réme is fenyeget. „Országunk, be kell vallanunk, — mondja a körlevél, — kevéssé ismert hasonló nehéz órákat. Az egyéni lelkiismeret igen sokaknál nem ismeri a kötelesség szentségét, ellenben minden furdalás nélkül elköveti a legrosszabb merényleteket. Ugyanakkor a köztársaság a testvéries kéznyújtás helyett az ökönyújtás jött divatba, ez a fájdalmas jelképe az erőszaknak és a gyűlöletnek.”

A kommunizmus összefogott öklére való rántás után a körlevél még felsorolja a francia társadalomban mutatkozó egyes rossz jelenségeket. Ez a rész így hangzik: „Sokak számára a vallás csak csalás és képzeletkeltés, az erkölcs pedig idejelműlt intézmény. A tulajdonhoz és a szabadsághoz való jognak természetes elveit nap-nap után rendszeresen megsértve látjuk, éppen úgy az adott szó és a közös megegyezéssel kötött szerződések megszegése is napirenden van, holott ezek a polgári élet alapjait alkotják. Ami még több: ezeket a jogokat és erkölcsöket előítéleteknek kezdik tekinteni, amiket félre kell az útból háritani. És most már csak fájdalmas romokat látunk, amelyeket mind az utóbbi napok halmoztak egymásra.”

Mindez azonban — folytatja a körlevél — csak kikerülhetlen következménye bizonyos előzetes rossz irányban haladásnak. „Az igazi ok, amit nem győzünk eléggé ismételni, — írják a bibornokok, — a gyakorlatilag megnyilvánuló istentagadás, mely által a mi hazánk lemondani látszik a nemzeti életéről. Mert a hivatalosan mindenünnen elűzött Isten a tömegek számára „Ismeretlen Isten” lesz, de ezzel együtt az erkölcsi és társadalmi rend is ingadozni kezd és fölborul. Ez annyira igaz, hogy a minket fenyegető veszedelmek súlya alatt a történelmi felelősségű egyének ajkaról is kiszalad a kiáltás: Adjátok vissza erkölcsi erőnket, mert különben tönkre megyünk! Igen, kedves testvérek, a jelenlegi helyzet keresztező pontja csakugyan ez: Franciaország vagy visszakapja az ő erkölcsi erőit, vagy örvénybe zuhan és elvész.”

Ez a kegyetlen alternatíva kötelez minden keresztény franciát, hogy tette serkenjen. Kötelez minden jóakarátú lelket, hogy vizsgálja meg, mi tartalom van az „erkölcsi erők” kifejezésében. Kérdezze meg a történelmet, s nézzen mai nap maga körül. Lássá meg kiváltképpen azt, hogy mivel tömik ma a gyermek agyát. Hasonlítsa össze a múltakban uralmon volt keresztény erkölcsöt a mai áramlatokkal, s megtalálja a követendő utat.

A hivatalossá tett vallás nélküli iskolák már nemzedékeket neveltek föl hitetlenekké. Az ilyen nemzedékekből kerül ki a francia társadalom vezető rétege. Ezen kell változtatni, — mondja a bibornokok pásztorlevele. Vissza kell adni az Isten iránti szeretet meleg és bizó légkörét a gyermekeknek. A családot is vissza kell helyezni az Isten által rendelt és a nemzeti hagyományok által is megszentelt olyan házasság alapjára, mely szentség és fölbonthatatlan. Az emberi viszonyokba vissza kell hozni a keresztény testvériség és szeretet rendszerét, mely egyedül biztosíthatja a békét és mindenki boldogulását. A

Időszerű fontos könyv!

Most van a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Dr. BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ára 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leierre szállítjuk. Utánvétetl 25 leiel dróább.

Vásároljon Sorsjegyet a COLECTURĂ OFICIALĂ által!

Falvakban vásároljon sorsjegyet a COLECTURĂ RURALĂ A OFICILOR POȘTALE által, a levélhordóktól

A nyeremények igen nagy száma, amelyet ezek az árudák minden húzás alkalmával kifizetnek igazolják a szerencsét, amelyet játékosainknak hoznak. Ezen kívül az árudák tökéletes szervezete a játékosok legpontosabb és figyelmes kiszolgálását biztosítja.

VÁSÁROLJON SORSJEGYET

az Állami Sorsjáték I. osztályára a

COLECTURĂ OFICIALĂ

által, Székhelyek az egész országban. Főintézetek Bucarestben és Clujon.

munkaviszonyok területén, amit jelenleg olyan zavarosan feldultak, meg kell találni az egyház társadalmi tanításai szerint a kivezető utat. Ezek a társadalmi tanok csodálatos bölcsességek, — ezt mindenki elismeri. A szembenálló felek mindenikének megadják a maga életrészt, s kötelességet adnak a gazdagnak és a megélhetés, boldogulás jogát a szegénynek.

Igy tanít a körlevél. S ahogyan már jeleztük, reménységét is fejezi ki, hogy a rosszul nevelt nemzedékek ellenére a természetfölötti kegyelem hozza az új, a jobb szellemű nemzedéket is. „Ha a rossz állami neveléssel megtervezett franciák el is távoznak az Istentől, mégis öröm látnunk, hogy megvan az apáink hitéhez való visszatérés folyamata is. Sok egy-

házmegegyében az emberek számosabban tudnak a templomokba, mint bármikor is valaha. Olyan ifjúságunk támadt, mely kiválasztott rétegeket alkot úgy a gondolkodás, mint a cselekvés munkájában. Hála nekik, olyan értelmiségi és társadalmi szellem alakult ki a keresztény eszme irányában, hogy ez az egész világ figyelmét magára vonja. És van olyan papságunk, melyet példaadó élete és alázatos odaadása érdemeiért még az ellenségei is tisztelnek. A politikai küzdelmeken kívül tartván magukat, ők is reménységei annak, hogy az erkölcsi erők uralmát visszasegítsék.”

Mikor a pásztorlevél a megpróbáltatott, zavaros jelenből így bizóan a jövőbe tekint, azzal is tanít. Más népeket is tanít. Arról ad biztató felvilágosítást, hogy a nehéz napokban hogyan és kiktől kell várni a megújulást.

Ismét viharos ülése volt a semlegeségi bizottságnak

Az ülés folyamata alatt újabb táviratok érkeztek a szovjet semlegesességet beavatkozásairól

Londonból jelentik: A spanyol semlegeségi bizottság szerdán nyolc óra hosszig ülésezett. Az ülés ez alkalommal is bővelkedett viharos jelenetekben.

Majszky, szovjet kiküldött tiltakozott Németországnak és Olaszországnak a szovjettel szemben emelt vádjá ellen, s ennek során igen éles kitételeket használt. Kétségbevonta többek között a német jegyzék által említett szem-

tanu létezését, mire Bismarck német megbízott nyomban felajánlotta, hogy megtudakolja az illető nevét és további bizonyítékokkal szolgál.

Majszky ezután nevétségeseznek mondotta a német és olasz vádat.

Grandi olasz kiküldött erre felállt, s ezt mondotta:

— Nem csodálom, hogy ilyen hangon beszél! Hiszen köztudomásu, hogy

a madridi nők és gyermekek bombázását is nevétségeseznek találta. Ez teljesen megfelel a szovjet mentalitásnak!

Amikor a vita hevessége már tetőfokra hágott, az elnök felszólította a megbízottakat, szakítsák félbe a vitát. Alighogy ez megtörtént, Grandi egy abban a percben kapott táviratot olvasott fel. Ezerint a spanyol nemzeti csapatok ismét négy szovjetgyártmányú harcikoscsit zsákmányoltak és lelőttek egy bombavető repülőgépet, melynek a személyzete tisztán szovjet pilótákból állott.

A bizottság végül abban állapodott meg, hogy a megbízottak egyes kérdésekben újabb felvilágosítást kérnek kormányaiktól.

Faulhaber Mihály bibornok- érsek Hitler kancellárnál

Több órán át tárgyaltak az egyház és állam közötti függő kérdésekről

Berlinből jelentik: Nagyonfontosságú esemény színhelye volt szerdán Hitler birodalmi vezér oberwaldsbergi háza. Faulhaber Mihály biboros, müncheni érsek, a németbirodalmi katolikusok legnépszerűbb főpapja, fölkereste otthonában a kancellárt és több órát töltött nála. Hitler és Faulhaber a német katolikus-ság ügyeit vitatta meg.

Politikai, de főleg egyházi körökben ettől a tanácskozástól azt várják, hogy megtörténik a kibékülés a katolikus egyház és a nemzeti szocializmus között.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

A MADRIDI VEZÉRKAR ÉS AZ ANARCHISTA MINISZTERIUM FENYEGETŐ FELHÍVÁSOKAT BOCSÁTOTT KI A LAKOSSÁGHOZ.

Madridból jelentik: A vezérkar szerdán este rádióon közölte, hogy a hadügyminiszter rendeletére minden magántulajdonban lévő tehergépkocsit szerda este 10 óráig be kell szolgáltatni. Aki a rendelkezésnek nem tesz eleget, lázadónak tekintik és ennek megfelelően büntetik.

Ugyancsak madridi jelentés szerint a négy anarchista szakszervezeti miniszter közreműködésével megalakult új kormány hajnali fél 4 órakor ült össze, hogy megvizsgálja a helyzetet. A minisztertanács a következő felhívást intézte a lakossághoz:

„Spanyolok! Az új kormányban most az országos munkásszövetség képviselői is helyet foglalnak, úgy, hogy most az magában foglal minden fasisztaellenes erőt. A kormány elő akar készíteni titeket arra a magatartásra, mely minden spanyol kötelessége. Ha Madrid akarja és Spanyolország akarja, az ellenség támadását meg lehet semmisíteni. Minden munkásnak és polgárnak harcolnia kell; aki megszökik, vagy habozik, szegyenbe dönti azt a szervezetet, amelybe tartozik és párttűzőnek számít s eszerint nyeri el büntetését.”

„Ez bolond ám”

Irtja: Somfay Margit

Egy perccel sem lehet visszahozni az elmúlt időből, de visszaidézni messze távolodott arckat, régen elhangzott hangokat, azt annyiszor lehet, ahányszor csak akarjuk. Néha akkor is megjelennek, ha nem akarjuk. Elénk állnak és mint valaha az életben, úgy most az emlékezésben néznek felénk, vagy esengenek fülünkbe. A régi erővel és az eredeti friss színekkel. Az évek nem gyöngítik meg őket, nem mossák fakóra színeiket. Sőt némelyik megszépül, életteljesebb lesz a muló esztendőök alatt. Szürke események a romantika aranyporával hintődnek be és valaha súlytalannak hallott szavak mély értelemmel zengenek. Az idő teszi velük e csodát, vagy mi nézünk feljükk látóbb szemekkel?

A régi város, ahol valamikor annyi nyarakon át éltem, áll elém ily mesés módon megváltozva és benne mindazok, akik régi, gyermekemmel ismeretségre kerültek.

A török harcokat látott ódon bástyák gigantikus aranyuakra nőttek. A hepe-hupás utcák még zeg-zugosabbak, mint a valóságban, néha már el sem igazodom bennük. Az öreg házak mély kapualjai, sötét folyosói, a lépések alatt sőhajlásszerűen nyögő falépcsői, a régi kávédarálók fogantatásához hasonló ajtókilincsei és az egyszárnyú ajtók mögötti bolthajtásos szobák még sejtelmesebbek, mint ahogyan gyermekszemmel valaha láttam.

Egészen különös de most, annyi év után élesebben tűnik szembe minden.

Az öreg Ajtay házában csatornájából mint kis patak dől az eső után hirtelen felszáradt útra a víz. Sötét vonalat húz keresztben az

Jugoszlávia új tájékozódása Olaszország felé

A Curentul bírálata az irányváltozásról. — Olasz-jugoszláv kulturegyesület létesül

Bucuresti. Saját tud. A Curentul mai száma belgrádi magántudósítás alapján közli Stojadinovici lapjának meglegedéstől áradó cikkét Mussolini milánói beszédével kapcsolatban. Ugyane számban Pamfil Seicaru vezércikkben felhossa, hogy Krfofta csehszlovák külügyminiszter is Mussolini beszédében a jugoszláv vonatkozású részeket megkérdőjelezte. Ehhez való folytatásképpen Seicaru idézi a jugoszláv felhívatalcsnak, a „Vreme”-nek ezt a kitételét:

„Örvendenünk kell az okosság e megnyilatkozásának. Jele ez annak, hogy elmúlt a barátságos szavak időszaka s most a hasznos és kedvező tényeknek egész sorozatát lehet előrelátni.”

— Pedig — folytatja tovább a Curentul — ha Bucuresti és Róma között 1921 óta nem létesülhetett szorosabb jóviszony, ez a román-jugoszláv szövetség miatt volt, mert Jugoszlávia állandóan nyugtalanított. Tehát éppen a Jugoszlávia iránti való korrekt szövetségi magatartásunk okozta, hogy elhídegtünk Itáliától. Nincs semmi ellentétünk Olaszországgal, mint ahogy nincs semmi ellentétünk Németországgal sem. De hiszen a kisanthoz, összeegyeztettük külpolitikai magatartásunkat a belgrádi és a prágai politika követelményeivel.

Belgrádból jelentik: Több ismeretnevű író, a két ország barátságának első lépés elhatározta, hogy olasz-jugoszláv kulturegyesületet létesít.

Horthy Miklós magyar kormányzó látogatását az olasz király és Mussolini még karácsony előtt visszaadja

Ciano gróf olasz külügyminiszter Bécsben és Budapesten

Belgrádból jelentik: A jugoszláv sajtó vezető helyen közli a Horthy kormányzó római utjáról szóló jelentést. A belgrádi sajtó arról is értesült, hogy a kormányzó november 20-án utazik Rómába és az olasz király, továbbá Mussolini még karácsony előtt visszaadja a látogatást.

Bécsből jelentik: Itteni körökben megerősítik azt a hírt, hogy Ciano olasz külügyminiszter feleségével vasárnap este Bécsbe érkezik. A harmas érkezelést szerdán lesz, utána Ciano feleségével pénteken Budapestre utazik.

MAGYARORSZÁG PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI HELYZETÉNEK BIRALATA A GENFI NÉP- SZÖVETSEG ELŐTT.

Budapestről jelentik: Tyler, a Népszövet-

ség magyarországi megbízottja, csütörtökön tette közzé jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről, az 1936 év harmadik negyedére. A jelentés megállapítja, hogy Magyarországon ezidén jó termés volt, mert meghaladta az átlagot. A devalvációs intézkedésig Magyarország kivitele emelkedett, behozatala viszont nem növekedett ugyanilyen mértékben. A belföldi termelés, fogyasztás és áruforgalom növekedett. Ha a bevétel továbbra is a jelenlegi színvonalon marad, a kincstárnak ebben a pénzügyi évben nem kell belföldi kölcsönt felvennie. A belföldi hosszulejárati adósságok összege csökkent, a belföldi függő adósságok viszont 9.6 millió pengős emelkedést mutatnak.

utra. A járda mellett folyik a legközelebbi ráncos csatornanyílásig. A kövek között nőtt fűszálak fürödnek a vízben. A napfény erősen fűz. A nap nagyon közepén jár az égen, sugarai függőleges irányban hullnak és sehol semmi árnyékot nem vetnek. Forró a levegő. A néptelen utcában, a fénytől villódzó levegőben egy pillangó libeg.

Egy velem egykoru lánykával andalgok az ebédutáni álmosított melegben.

Első unokatestvérek vagyunk és az ő keresztneve is az, ami az enyém. De hogy ha mondják a nevünket, ne fussunk egyszerre mind a kettőn, vagy még inkább hogy valamelyikünk jelentkezék, ő a győri Margit, én a pesti. Ő már két osztályt ki is járt, én még csak kívülről láttam iskolát.

Amikor az Ajtay-házat elhagytuk, győri Margit mezkapta a kezemet és olyan hangon, melyben több volt az ijesztési akarás, mint az ijedés, azt sugta felém:

— Nézd, a pupos Fáni! Ez bolond ám! Vigyázz!

A mutatott irányba néztem. Ott, a szeminárium előtti fűvön állt Fáni. Akkorka volt csak, mint egy haléves gyerek. A hátán pup a mellén pup. Idomtalan nagy fején divatjamult megviselt kalap. S a kalapon virág, toll, szalag, csipke. A szoknyája oly hosszú, hogy elborítja körülötte a földet. S azon is csipke, szalag a szivárvány színeinek megszámlálhatatlan árnyalatában. Kezében egy valaha szép, de most már rongyos napernyő, a kezén újratlan kesztyű. Az arca öreg és csunya. A bőre sárga és ráncos. Őz haja kócos, mint a szenabozóva. Felfelé nézett a házuk ablakaira és kiáltozott.

— Oh! Gyönyörűségek! Jöjjetek már az ablekhoz! Nézzetek le a Fánikára! Nézzetek milyen szép vagyok! Csupa csipkéske, szala-

goska vagyok. Ni csak! Mint egy grófné. Még kesztyű is van rajtam! Ni csak! Még napernyőm is van, meg kalapom is! Ni csak! Ki néz meg engem? Oh, oh! Így dobog a szívem!

S pupos Fáni rázta az öklét, úgy mutatta, hogyan dobog a szíve. De hogy még erre sem jelentkezett senki sem a szeminárium ablakaiban, haragosan kezdett kiáltozni.

— Nem nézitek meg a Fánikát?! Hogy a ragya verje ki a sima potátokat. Várjatok csak! Majd még néznétek! De akkor majd leköplek benneteket! — felfenyegedett az üres ablakok felé. — Hogy rázzon ki benneteket a frászl!

Egy fiatal szolgáló hajolt ki a földszint egyik ablakán. Sötétké nagy bögrét emelt maga elé. A bögre tele volt vízzel.

— Méssz el innen, Fáni! — parancsolt a pupos öreg lányra és feléje fenyegette a bögre vizet. — Leöntlek!

Pupos Fáni a napernyőjét emelte rá.

— Kuss! Semmi közöd a Fánikához. Te... paraszt!

A következő pillanatban a bögre víz kizúdult az ablakon. Fáni visongott, átkozódott, toporzékolt és rázta a ruháját, kalapját. Csepegett róla a víz, akár az ereszről.

Ijedten lapultam a fal mellé. Győri Margitnak azonban tetszett a csete-paté és bizonyára, hogy még zajosabbra fokozza, csufolkodva kiáltotta a síró, átkozódó, félbolond öreglánynak:

— Fáni! Fáni! Mindkét pupod látni Fáni!

Pupos Fáni hátat fordított a háznak és a bögrés szelálonak és felemelt napernyővel rohant felénk.

Az unokatestvérem előre szaladt, én hátrafelé és mindketten sikítottunk. Amint az öreg Ajtay házatuk szelálon befordultam, neki-

Az istentagadók világkongresszust hívtak össze

Ausztria félhivatalos lapja sürgeti a keresztény államvezetők összefogását

Varsóból jelentik: Amint már pár nap előtt röviden közöltük, Moszkvában az „Istentagadók Központi Tanácsa” elhatározta, hogy 1937 február 7-ikére Moszkvába az istentagadók és szabadgondolkodókat világgongresszusra hívja össze. További részletekként még közölhetjük, hogy a 29 tagból alakult szervező bizottság 46 országból 1600 résztvevőre számít. Napirendre a következő kérdéseket tűzték ki:

1. Az egész világra kiterjedő vallásellenes mozgalom irányítására egy központi hivatal föllállítása.
2. A szovjetorszag istentagadó szövetség vezetése alatti egy istentagadó nemzetközi szervezet (internacionale) alapítása.
3. Minden országban az istentagadás rendszeres terjesztésének megszervezése.
4. Az istentagadók harci tapasztalatainak nemzetközi kicserélése.
5. Az istentagadó szervezetek pénzügyi támogatása.

Bécsből jelentik: A félhivatalos Reichspost foglalkozik az istentagadók világgyűléséről szóló hírral. A következőket írja:

— A bolsevizmus minden vonalon táma-

dást kezdett. Ez a támadás valóságosan hatalmpolitikai célokra néz, s mindenütt a legnagyobb vadsággal tör a kereszténység szellemi álláshelyeire, melyeket a bolsevizmus a maga világhatalomra törő útjában a legerősebb akadályoknak tekint. Egészen következetes, hogy most egy világgyűlés útján megkísérli szétszórta élő szövetségeseinek nagyvonalú megszervezését és mozgósítását. E vállalkozás vérengző komolyságáról és célra törekvéséről ma már nem lehet kétség: Spanyolország égő templomai egyúttal azok a füstölő fáklák is, melyek az állami rend egyidejű elpusztítására is rávilágítanak.

Mégis, habár olyan sürgetően kérték erre XI. Pius pápa intó szavai a népek felelős vezetőit, mai napig még mindig késik a keresztény világ védekezésére képes és arra hívatott erőinek az összegyűjtése. Az istentagadók moszkvai nemzetközi összegyűlékezése az ellenfél támadó arcvonalát még világosabban le fogja leplezni. Akkor mégis el kell jönnie annak az órának, mikor az államvezetőknek arra a kérdésre kell válaszolniuk, vajon a keresztény kultúra mellé állanak-e, vagy annak a szétrombolását akarják?

Az amerikai elnökválasztás szavazatszámainak részletes eredménye

Roosevelt diktátori hatalmat kapott a kezébe

Newyorkból jelentik: Az eddig összeszámolt szavazatok szerint az új képviselőház 435 képviselője közül 288 demokrata, 73 köztársasági. A többi mandátum sorsa még ismeretlen. A szenátus 96 mandátuma közül 68 demokrata, 16 köztársasági, a többi eldöntetlen.

Középeurópai időszámítás szerint szerdán este 9 órakor a szavazatszámoló bizottság a következő jelentést adta ki:

futottam egy létrahosszu fiatalembernek, az Ajtay unokaöccsének. Épp látogatónak készült a nagybátyjához és már a kapukilineset fogta, amikor a rémült sikítást meghallotta. A hang irányába futva, védően fogott meg és majdnem két méter magas alakja, csilító hangok mellett hajolt hozzám.

— Ne félj kislány!

De én olyan erővel menekültem, hogy semmi sem tudott feltartóztatni. Kitéptem magamat a gyöngyöden fogó kezek közül és rohantam, mint aki mögött felkelt a pokol.

A következő percben felbukkant a saroknál Fáni. A kispap láttára lehanyatlott kezéből a napernyő. Viszongó hangja csöndessé vált. Esetlen pukkedlibe rogyant össze nyomorék alakja.

— Csókolom azt a drága kezeit, tisztelendő uracska!

A fiatalember Ajtay már ismerte Fánit. Ugy ugrott be előle a nagybátyja házába, mint-ha attól félt volna, hogy beléje harap.

Fáni pedig a düh és öröm után, bánatosan ténfergett előre az uton.

A ráccsal védett ablaku szobák egyikéből lestem rá.

Lógó fejjel jött. A napernyővel botozott. A másik kezében fogott idomtalan nagy tarsoly, kalimpált az oldala mellett. Foltozott, de uszályos szoknyája söpörte az utat, amerre elhaladt. Kicsit himbálta magát. A nyári napfény szinte izzott körülötte. A régi katedrális tornya az égig látszott nyulni, oly magas volt Fáni apró alakja mellett. Legalább is én az ablakból nem láttam a tetejét.

Fánit is csak addig, míg a templomszegletnél be nem fordult.

De az emlékezet utjain még ma is sokszor botorkál előttem.

Roosevelt elektorai kaptak 21 millió 129 ezer 361 szavazatot, Landon elektorai 13 millió 109 ezer 812 szavazatot. Az összes szavazatszámoknak ezt az arányát azonban a különböző párti elektorok száma nem adja vissza, mert az elektorok kerületenkint többség alapján kerülnek ki, s a kisebbségben maradt pártoknak nincs arányos képviselőre joguk.

Coughlin páter, a híres és nagy népszerűségű rádiószónok, aki a választási harcban a Lemke jelöltségével induló ugynevezett „unionista” pártot támogatta, a következő keserűhangú nyilatkozatot tette:

— Cézár és Napoleon ólomkatonák voltak ahhoz képest, amilyen hatalmat most az amerikai nép Roosevelt kezébe adott. Más kérdés aztán, hogy Roosevelt élni fog-e ezzel a hatalommal és diktátorrá kiáltatja-e ki magát. Adja az ég, hogy ne éljen vissza ezzel az óriási hatalommal.

Érdekes, hogy Roosevelt még Newyorkban is, ahol a legnépszerűlenebb volt, 3:1 arányú többséget kapott. Valamennyi állam közül csak Maine és Vermont államban nem kapott Roosevelt többséget.

Párizsból jelentik: Delbos külügyminiszter az amerikai elnökválasztással kapcsolatban hozzáintézett kérdésekre a következő vélemények adott kifejezést:

— Roosevelt példátlan sikerét és a demokrata irányzat diadalát Franciaországban nagy örömmel fogadják. A nemzetközi politika tekintetében is nagyon örvendetes, hogy az amerikai nép szentesítette Roosevelt békepolitikáját és nemzeti újjáépítési politikáját.

VÁLASZTÁSI FOGADÁSBÓL ÖNGYILKOSSÁG.

Newyorkból jelentik: Az elnökválasztással kapcsolatban öngyilkosság is történt. Kansas Cityben, Landon székhelyén, egy Coock nevű rokkant az elnökválasztás előtt fogadást kötött, hogy ha Landon megbukik, öngyilkos lesz. Fogadását betartotta, s amikor szerdán reggel Roosevelt győzelméről értesült, föbelötte magát és meghalt.

Olvassátok és teriesszétek a Magyar Lapok-at!

Hogyan gyógyultam ki lábbántalmaimból

rettenetes szenvedés után

Az emberek nevettek, amikor nagy, egészen lazán befűzött cipőmben vánszorogni láttak. De ez volt az egyedüli lehetőség számomra, hogy a rettenetes tyúkszemek, bőrkeményedések és fájó sarkaim okozta fájdalomtól valami kis enyhülést találjak. A legnagyobb áldás volt számomra, amikor a Saltrates Rodellről hallottam. Egyszerűen beledobtam egy maréknyival egy edény meleg vízbe és hagytam, hogy fájó lábaim magukba-szívják a remek oxigént. Amint a fehér, habzó buborékok behatoltak — a fájdalom mint egy varázslista azonnal eltűnt. Az ujjaimmal kitudtam emelni a tyúkszemeket gyökerestől, mindenestől. A bőrkeményedéseket könnyen-lekaparhattam, az érzékenység és izgulékony-ság elmúlt. Most mosolyogva megyek az életnek, vigan látom el hivatásomat és még a nyomát sem érzem a fájdalomnak vagy kellemetlenségnek. Szerezze be még ma gyógyszerésznél vagy droguistájánál ezt a csodálatos Saltrates Rodell és próbálja ki még ma este.

A svájci szövetség tanács eltiltotta a kommunista „vörös segély” szervezet működését

Bernből jelentik: A svájci szövetségi tanács keddi ülésén az egyre erősödő kommunista agitáció kérdésével foglalkozott. A szövetségi tanács elhatározta, hogy a kommunista vörösségély tevékenységét Svájc területén betiltják. Elrendelte még a szövetségi tanács, hogy a jövőben minden gyülekezést, vagy felvonulást a hatóságok betilthatnak.

Letartóztatta az ügyészség Negrei tábornokot, mert a vizsgálat adatai szerint jogtalanul használta fegyverét

Bucurestből jelentik: Ma Vaslui megye területére érkezett Andrei professor, aki magánjellegű vizsgálatot vezet a véres választási összetűzésrel kapcsolatban, amelynek során — mint köz tudomásu — Negrei tábornok, a Nemzeti Parasztpárt egyik vezetője agyonlőtt egy cizista földművest.

A tábornokot letartóztatták, mert a hatósági vizsgálat eddigi adatai szerint jogtalanul használta fegyverét.

A professor nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és az „Adeverul” a következőkben ismerteti kijelentéseit: Magánforrásból nyert értesülés szerint kialakult meggyőződésem az, hogy a tábornok jogos önvédelemből használta fegyverét, határozott meggyőződésem, hogy

Negrei tábornok azért lőtt támadóira, mert veszedelemben forgott.

A professor nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy az igazságügyi vizsgálat során eddig csak a tanuk egy részét hallgatták ki és ezeknek a tanuknak nagyrésze maga is részt vett a támadásban, tehát támadó volt. Végül Andrei professor azon reményének adott kifejezést, hogy a hatósági vizsgálat is azzal az eredménnyel zárul majd, hogy Negrei tábornok önvédelemből használta fegyverét.

Esküt tett az új Schuschnigg-kormány

Az első minisztertanácson a gazdasági téren való tevékenységet jelölték ki fő feladatnak. A schilling értékállandóságát tartják

Bécsből jelentik: Az új Schuschnigg-kormány tagjai és az államtitkárok szerdán tették le az esküt Miklós elnök kezébe. Az eskütétel után a szövetségi kancellár elnökletével minisztertanács volt. Schuschnigg utalt arra, hogy a külpolitikai és belpolitikai irányvonalak ki vannak jelölve. A külpolitikai irány a római jegyzőkönyvek és a július 11-iki meg egyezés szabja meg, mely a Németországgal való viszony rendezését foglalja magában. Eszerint Ausztria külön államisága olyan nemzetközi tény, mely minden vitán felül áll. Belpolitikai tekintetben a kormányra gazdasági téren vár a legsürgősebb feladat. A közvélemény elsősorban továbbhaladást vár a kormánytól gazdasági téren s a munkanélküliség leküzdése terén.

Minisztertanács után Neumayer Rudolf, az újonnan kinevezett pénzügyminiszter legfontosabb feladatnak mondotta az újságírók előtt, hogy a költségvetést a törvényhozó testületben tárgyalassa le. A szövetségi kormány a költségvetést már jóváhagyta. A valutakérdésben osztja Kienböck dr-nak, az osztrák nemzeti bank elnökének álláspontját, hogy a schilling értékállandóságát semmivel se szabad érinteni.

* Sportkörök hívták fel a figyelmet arra, hogy mily nagy jótéteményt jelent az ODOL-lal való szájbölgítés. Ahelyett, hogy a szomjat vízzel, vagy más folyadékkal oltaná, elegendő CDOL-lal való szájbölgítés. Ez felfrissít és a szomjuságot is oltja.

A LEGEGYSZERŰBB és legigazabb számítás. Épen olyan tiszta a Sorsjáték játékosának a számítása is. Egy negyed sorsjegy 200 leibe kerül. Ez a megtakarított összeg nem jelent semmit. Ez az összeg, ha azt feleslegesen kiadja, semmi hasznot sem hozhat Önnek.

Ezért az összegért, ha az Állami Sorsjáték negyed sorsjegyét vásárolja érte, azok sorába kerül, akiknek reményük van, még pedig igen jogos reményük, hogy 200 leivel egy milliót nyernek!

CATA NICOLAE, Moreni-furómeester, így tett! És nyert!

A KÉT SZAKACSNÓ is így tett és ma milliomosok! A SORSJÁTÉK MINDEN NYERTESE így tett és ma gazdag és boldog

Vásároljon egy sorsjegyet. EGY EGÉSZ SORSJEGYNEK egy törzsszáma és négy mellékszám van. Mindegyik nyerhet.

EGY NEGYED SORSJEGYNEK egy törzsszáma és egy MELLEKSZÁMA VAN. MINDKETTŐVEL LEHET NYERNI...

Vásároljon idejében sorsjegyeket!

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Az angol-olasz megbékülés jelei mutatkoznak

Rómában nagyon kedvező hatású volt VIII. Edward trónbeszéde. — Az olaszok a franciáktól is barátságos lépést várnak

Rómából jelentik: Az angol trónbeszéd meglepően kedvező hatást váltott ki olasz politikai körökben és úgy látszik, a kibékülés ügyében rövidesen döntő lépések történnek. A *Corriere della Sera* úgy véli, hogy Angliában és Franciaországban is a helyzet és a francia kormány végre belátja, hogy nincs értelme a két ország közötti feszültség fenntartásának.

A *Daily Herald* azt az értesülését közli, hogy Anglia addis-abebai követe, aki jelenleg szabadságon van és Londonban tartózkodik, már nem tér vissza állomáshelyére. Anglia és Franciaország között most tárgyalások folynak aziránt, hogy főkonzulátus útján képviseltesék magukat az abesszin fővárosban. Angol felfogás szerint azonban előbb a Népszövetségnek kell elismernie az abesszinai hódítást.

EDEN VÁLASZOL MUSSOLININEK: ANGLIA OLYAN ELŐZÉKENY LESZ, MINT OLASZORSZÁG

Londonból jelentik: Az angol kormány a szerdán megtartott minisztertanácson jóváhagyta Eden külpolitikai "expozéját", melyet csütörtökön mond el az alsóházban. A nyilatkozat tartalmáról csupán annyi szivárgott ki, hogy Eden részletesen válaszol Mussolini kijelentéseire és közölni fogja, hogy Anglia ugyan-

olyan előzékenységet fog tanúsítani a Földközi-tenger kérdésében, mint Olaszország.

FRANCIAORSZÁG AZ OLASZOK ÉS A BELGÁK FELÉ IS MEGERŐSÍTI HATÁRAIT

Párizsból jelentik: A kamara hadügyi bizottságában Daladier hadügyminiszter meg-

nyugtatónak jelentette ki Franciaország katonai helyzetét.

— Az északkeleti véderőmű áttörhetetlen, — mondotta többek között. — A véderőműveket északon és Belfort—Bazel környékén kiegészítik. Megerősítik a Jura-hegységet és elzárják az utat a Svájc semlegességét esetleg megsértő ellenség elől.

Bejelentette Daladier, hogy 500 milliósi hitelt kér a kormány a belga határmenti erődök kiépítésére. A belga határ mentén olyan vasbetonövet építenek, mint az elzászi határon. A német haderővel kapcsolatban kijelentette, nem rendelkezik megfelelő kerettel a kétéves szolgálati időre behívott újoncok számára. Felvilágosítást nyújtott Daladier a német hadsereg gépesítéséről, gépkocsi-útjairól, hadászati vasútvonalairól és a Rajna-vidék megszállása óta épült védelmi szervezetről is.

Olasz és német diplomáciai tiltakozások a kommunisták kilengései miatt

A francia és az angol külügyminisztériumok sajnálkozásukat fejezték ki a tiltakozásokra adott válaszban

Rómából jelentik: Az olasz kormány szerdán este tiltakozott Párizsban a vasárnap Chamberyben lezajlott események miatt.

Mint ismeretes, vasárnap az olasz kolónia gyászünnepséget tartott az olasz katonák emlékére. Az ünnepséget a francia kommunisták megzavarták és két olaszt tetteg is bántalmaztak.

Cerutti tiltakozó jegyzékét Leger külügyminisztériumi főtákar vette át és nyomban válaszolt is. Mély sajnálkozásának adott kifejezést és közölte, hogy a kormány gondoskodni fog a bűnösök megbüntetéséről. Az ügy ezzel elsimult.

Londonból jelentik: Ribbentrop londoni működése óta szerdán tett első ízben diplomáciai lépést. Megjelent Eden külügyminiszternél és tiltakozott Gallagher angol kommunista képviselőnek egyik múlt heti beszéde miatt. Ebben a beszédben Gallagher Ribbentropról rendkívül sértő hangnemben beszélt. Ezt Ribbentrop már a múlt héten szóvátette Eden előtt, aki sajnálkozását fejezte ki. Szerdai tiltakozása során Ribbentrop hangoztatta, hogy a kommunista képviselő támadása nemcsak ő ellene, hanem a német birodalom ellen irányul, amennyiben Németországot tette felelőssé az európai helyzetért.

Egy vevőnk írja:

„Köszönet a pénzért, amelyet oly gyorsan és oly udvariasan fizettek ki. A nyeremény, amelyet most kaptam meg, az első, mióta játszom a sorsjátékon. De nem téveszthetem szem elől, hogy ez a sorsjáték (a 11.) volt az első, amelyre sorsjegyet Önöktől vásároltam. Adjon Isten Önöknek sok szerencsét és a többi játékosnak és talán még lesz nekem is máskor is szerencsém!”

E sorokat az

AURORA nagyáruhához intézték.

Fiókok az egész országban. A szerencse székhelye. Ne feledje el, hogy a Sorsjáték I. osztályának a húzása NOVEMBER 15. — én lesz.

LOTERIA DE STAT

AURORA

SORSJEGYET IDEJÉBEN

VÁSÁROLJON

Hadat üzent a „kincses város” a régi piactérnek

A főorvosi hivatal erélyes hadjáratot hirdet a szennybe és sárba ragadt piac egészségtelen állapotai ellen

Vásárcsarnokot építenek és eltűnik a jellegzetes sátor- és szekértáborok romantikája...

Cluj. Saját tud. A hajnali csendben hosszú szekérkaraván kanyarog a kihalt utcákon. Jönnek a szekerek, jönnek végtelen hosszú sorban, a kerekre vastag sár tapad, a saroglya és a kóveres szekér mélye rogyásig rakva krumplicsal, téli gyümölcseccel, gabonával.

Jönnek az őszi nagyvásárra. A ló már jól ismeri az utat, leszeggett fejjel torpan meg, a gazda szinte előre bukik. — Hé, hó! — rikkant rekedten, de a ló már magától megállt.

Itt vagyunk, a város szívében. A Mihail Viteazul-téren már a szekerek sokasága. Körben ütöttek szekértáborot. Ősi szokás ez. Talán a népvándorlás idejében is így pihentek meg a végtelen pusztában a fárasztó arangolás után.

Kemény, napbarnított arcú férfiak, színes kendős asszonyok bukkannak elő a szekerek mélyéről. Kákából font gyékényt terítenek a földre, amelyre kirakják a terményt.

Jöhet a városi vevő.

2.

Mihail Viteazul-tér.

Itt van a sátorfalu. A nagyvásár és piac. Az idegen nehezen tájékozódik a gomolygó tömegben, könnyen eltéved a szűk sikátorokban. Tanuljuk tehát meg a „földrajzát”.

Ugy határozzuk meg, mint egy tankönyv: A „falu” három részre oszlik.

1. A tér közepén jából tákolt bódék, rozoga piszkos sátrak — a mészárszék, cipészek, csizmadiák, rövidárusok, „üzlethelyiségek”... És a lacikonyhák füstje fojja a tüdőt.

Ezek a „benszülőttek”, akiknek itt van az állandó tanyájuk. A szekeresek és kofák csak átmeneti vendégek, alkalmi árusok.

2. A szekértábor. A régi Torna-vivoda épülettől a gyalogjáró mellett ütött tanyát a környékbeli falvak népe, akik gabonát, gyümölcsöt hoztak a városnak.

3. A tér elején a kert-terményeket áruló

kofák. Vöröshagyma, karalábédombok megett ülnek. — Csak a fejük látszik ki, — mintha lövészárból lennének az ellenséget, a vevőt, akit hangos ékesszólással kell meghódítani.

E „falu” most hadat üzentek.

— Ki az ellenség?

A városi főorvosi hivatal.

3.

A hadüzenet: A városi főorvosi hivatal terjedelmes tanulmányt készített a vásártér rendezéséről.

„Egészségi okokból meg kell szüntetni ezt az ősi betegségfészket”.

Ez a jelentés lényege, amit a városi tanács elé terjesztettek.

A tanulmány elsősorban az élelmiszer áruba bocsátásával foglalkozik. A közegészségügyi rendeletekre hivatkozva követeli: amíg az állandó vásárcsarnokot felépítik a régi, lebontott „Torna-vivoda” helyén, — addig is kötelezzék az árusokat, hogy ne a földre, hanem asztalokra rakják az árut, ahol kevésbé vannak kitéve a fertőzés veszélyének.

Ezenkívül:

Mivel a Mihail Viteazul-téren állandóan lonas szekerek tanyáznak, a városi tanács jelöljön ki egy más helyet az élelmiszer piacnak.

A javaslat végén már erélyesebb hang követeli az összes piaci sátrak eltávolítását. Az élelmiszereket árusító sátrakat azon a címen kívánják megszüntetni, hogy tisztességtelen vetélytársai a többi üzlettel rendelkező élelmiszerkereskedőnek. Különösen a sátrasmészárosok ellen támad a főorvos. Véleménye szerint nem tartják be kellőképpen a köztisztviselési rendszabályokat. A csizmadiákra és a rövidárusokra vonatkozólag azt írja a jelentés, hogy teljesen feleslegesek a vásártéren, nincs rájuk szükség, mert az itt árusított cikkeket bármelyik városi üzletben hasonló áron lehet beszerezni.

Igy szól a hadüzenet, amelyre a vásár falu

népe felriadt. Több mint ezer ember kérdés-heti riadt kétségbeeséssel:

— Mi lesz velünk?

Az érem egyik oldalát megnéztük.

Látjuk, hogy a piac piszkos, egészségtelen. A vásárló gyanakodva kénytelen hazacipelni az élelmiszert, mert ez a tér a modern egészségügyi rendelkezések vesztőhelye.

Ki volt például arról megbizonyosodva, hogy a százezer lakosú városnak 45 százaléka hamisított tejet iszik?

A tej-razzia leplezett le mindent.

Az egészségügyi hivatal orvosai rendőrök kíséretében jelennek meg a piacon. Valóságos laboratóriumot cipelnek magukkal, a modern tudomány eszközeivel leplezik le az élelmiszer hamisításokat.

A földre dobott átalvető mellett kétes tisztaságú tejcsedényből méri a falusi asszony a tejet.

— Tessék, tessék! Jó finom tej...

— Lássuk a jó finom tejet.

A tejesnéni arca elfakul, amikor meglátja a raziázó urakat, akik mellett komoran áll a rendőr. Hangtalanul várja az eredményt, lesi, hátha csoda történik és a víz — tejjé változik...

— Vizes. És tisztátalan fejtés. Eljárnál!

Ennyit mond az orvos és a következő pillanatban a kóbor kutyák és macskák végtelen örömeire kiborítják a „megszaporított” tejet a járda szélére. A fehér patak lassan oszrog a kanális szája felé.

De az érem másik oldala...

Ha a városi orvosi hivatal halálos ítéletét végrehajtják egész sereg családok tesznek kényértelenné. Ezenkívül nemcsak a sátortulajdonosok, hanem az egész környék kereskedelme megingana. A piac és a sátor-falu megszüntetésével a forgalom is máshelyre terelődik, így a környék kereskedői elvesztenék vevőközönségük 90 százalékát.

A munkanélküliség és a gazdasági árulás réme fenyeget...

Mert ez a sok ember, — akik itt találják meg az életlehetőségeiket, — tönkre menne.

Nagyon egyszerűnek látszik a rendelkezés. „megszüntetjük a régi vásártér”. Azonban e hideg mondat mögött esetleges élettragédiák húzódnak meg...

— Mi a megoldás?

A jelenlegi sátortulajdonosoknak és piaci árusoknak elsőbbségi joga legyen az új vásárcsarnokban. Aki évek, esetleg évtizedek óta itt keresi a kenyerét elsősorban válthassa ki a bérletét.

A város lépést akar tartani a rohanó idővel és ilyen jelszavak irányítják a várospolitikát: városrendezés, közegészségügy, stb.

Nedeczky Ferenc.

XI. PIUS PAPA koronázása ezidél évfordulója alkalmából az a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódát a legbátrabbabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és legtisztább nemes emberi mivoltában. Ime néhány fejezete a könyvnek: Diadaloszlop és a pápai szék. A lombard városoktól a Vatikán trónjához. Ratti bíbornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása. A pápa fejedelme. Hogy tölti a Pápa egy napját, stb., stb. A könyv ára 264 lel és portó. Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadói hivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II, 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 leu.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényelünk meg és nem adunk vissza. Csakias választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Az idő enyhe marad. Sokfelé köd. Több helyen kisebb eső. A hegyeken élénkebb szél várható.

AZ ODORHEIUI ESPERESKERÜLETI PAPSÁG KÖZGYÜLÉSE. Odorheiu. Saját tud. Az odorheui espereskerület papsága nov. 2-án tartotta meg őszi koronagyűlését Sándor Imre főesperes elnöke mellett. A gyűlésen a kerületi papság teljes számban vett részt. A gyűlésnek igen fontos tárgya volt a hitoktatás elmélyítésének a kérdése, amit több felszólalás kapcsán minden irányban megvitatott. Majd Orbán János esperes tartott a szórványok lelki gondozásáról sok gyakorlati és talpraesett gondolatot tartalmazó előadást. Előadót felkérték, hogy előadását adja ki, hogy annak tartalmát más espereskerületek is megismerhessék. A gyűlésen résztvett Bálint József, a népszövetség új igazgatója is.

Franciaország négyszáz orosz tisztet engedett át területén. Párizsból jelentik: Perpignanból jelentik: Tegnap délután 400 szovjet állampolgár haladt át autókban a francia határon Barcelona irányában. Az orosz utasok saját autókban haladtak Franciaországon keresztül és — miután szabályszerű utlevelük birtokában voltak — akadálytalanul érték a spanyol határt. Nemcsak valószínű, hanem egészen bizonyos, hogy a 400 szovjet férfi katonatiszt volt.

Párizsból jelentik: Madridból érkező jelentések szerint Varalino szovjet tábornok, aki egy Madrid előtti frontszakaszon vezet a harcokat, bejelentette a kormánynak, hogy képtelen többé tisztét ellátni. A vörös miliciák nem követik a parancsait és ezért a bekövetkező eseményekért minden felelősséget elhárít magától.

MÉG NEM LEHET TUDNI A JIULVÖLGYI ÁRVIZ ALDOZATAINAK SZÁMÁT. Bucuresti. Saját tud. Gorj vármegye prefektusa a kormánynak részletesen beszámolt az olteniai árviz pusztításáról. Az árviz elpusztította a Targu-Jiu—Petrosani országút nagyrészét, számtalan hidat elsodort és többszáz falusi gazda földjét tette lökne. A megye szántóföldjeinek egyharmada víz alatt áll. Számtalan emberáldozatot is követelt az árviz. Egy cigányt az emberek szemeláttára nyeltek el a piszkos hullámok. Egy postás szintén a vízben lelte halálát s egy 12 éves kisfiú is. Az áldozatok pontos számát meg nem lehet tudni. Tatarcsu miniszterelnök a kormány legszélesebb támogatását ígerte meg a károsultaknak és a napokban ő maga is az árviz-sújtotta vidékre utazik.

Antiszemita tüntetés Pécsen. Pécsről jelentik: A pécsi katolikus legényegyletben keddi éjszaka virradó éjszaka antiszemita tüntetések voltak, amelyeknek a rendőrség vetett véget. Az eset előzményeiről tudni kell, hogy az egyet igazgatósága a termet bérbeadta egy táncban. A katolikus ifjúság most arról értesült, hogy az egyet nagytermében ulnyomóan zsidók járnak táncolni. Kedd este elálltak a kijáratokat és a tanóra végeztével „le a zsidókka!” kiáltásokkal behatoltak a terembe, ahol búzbombákat dobtak el. A tüntetés nagy iada mat keltett. A rendőrök eltávolították a tüntetőket, többet igazoltattak.

Letartóztatták a harmadik internacionálé két ismert külföldi ügynökét. Moszkvából jelentik: A legutóbbi tömeges letartóztatások közül is nagy feltűnést keltett az a két érebevével, amelyeket tegnap hajtottak végre a szovjetkormány utasítására. A letartóztatottak Eberlein Hugó és Münsterberg Vilmos, a harmadik internacionálé ismert külföldi ügynökei.

Zürichi zárhat. Párizs 20.23 egynegyed. London 21.27 fél. Newyork 435.25. Brüsszel 73.50. Milóne 22.05. Amsterdám 234.50. Berlin 175. Bécs — schilling 77.50. Prága 15.40. Varsó 81.75. Belgrád 10. Bucuresti 325.

Súlyos szerencsétlenség London kiállítás negyedében. Londonból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a kiállítási negyedben, ahol a kiállítási csarnok állványzata beomlott. Az állványon dolgozó 18 munkás közül hat meghalt, a többi pedig súlyosan megsebesült.

Halálraítéltek két palesztinai arabot. Jeruzsálemről jelentik: A törvényesék halálraítéltek két arabot, akik agyonlőttek két angol katonát.

ELLOPTAK EGY HUSZEZER LEI ÉRTÉKŰ CSOMAGOT A VASUTI RAKTARBÓL. Satu-Mare. Saját tud. Drattler Adolf satumarei szűcsmester Valea lui Mihaira címezve a vasuti állomáson feladott egy ládát, amelyben huszezer lei értékű szőrme volt. A ládát ismeretlen tettesek a vasuti raktárból ellopták. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Elfogtak egy tolvaj családlányt. Oradea. Saját tud. A bucaresti rendőrség felhívására a marthazi csendőrség elfogta Pantea Mária 27 éves családlányt, aki október 28-án megszökött gazdájától Titu Nicolae Bocangiu-tól Bucurestiből, s ellopott gazdájától 15 ezer leit. A tolvaj családlányt azt állította, hogy csak 10 ezer leit lopott el, amelyből 4000 leit elő is tudott adni. Vallomása szerint 3000 leit annak a sofőrnek adott, aki Bucurestiből Braşovig hozta, a többi pénzen külféle holmikat vásárolt. A marthazi csendőrség Pantea Mariát átadta a bucaresti rendőrségnek.

A zsidó szereplő miatt elégették egy UFA-filmet. Berlinből jelentik: Az UFA-filmgyárban hat hónapra keresztül készítették egy tengerész filmet, amelynek egyik szerepét Kärtner Kurt színész játszotta. Kärtner egy tengereljáró másodtisztját játszotta, aki a darab elejétől a végéig szerepel. Az Ufa filmpalotájában szombaton este bemutatták a filmet válogatott nézőtér előtt. A házi bemutató kínos meglepetéssel végződött. Amelynek alapján a képet azonnal elégették. A bemutatóhoz egy Katz Mikea nevű tollkereskedő is jegyet kért. Amikor megkérdezték, miért akarja a bemutatót végignézni, büszkén kijelentette, azért, mert a fia jtasza az egyik szerepet. Ekkor derült ki, hogy Kärtner Kurt filmszínész zsidó származású, nem árja és igazi neve Katz Jacob. A színt azonnal elbocsátották a filmvállalattól és a Berliner Rezidenz-Theatertől, amelynek tagja volt.

Anglia leggazdagabb emberei. Angliában az általános gazdasági nehézségek ellenére is hatalmas vagyonok vannak. A részvénytársaságok legjobban fizetett igazgatói közül a palma a Royal Dutch igazgatójaé, Henry Deterding-é, aki évenként a mi pénzünkben körülbelül hatvanmillió leit kap. Ezzel módjában van finanszírozni a szovjet elleni mozgalmat is. A meghalt Melchet lord vagyonát több mint tízenötmilliárdra becsülik és a kémiai gyártmányok trösztjétől, mint elnök évi negyvenötmillió leit kapott. Több mint 1200 millárdnyi vagyona volt Solly Joel-nek, az egyik gyémántkirálynak, akinek Deuavilleben és Cannesben rendezett estélyei és a kikötőkben horgonyzó yachtjai egyformán híresek voltak. John Ellermann, a híres Ellermann részvénytársaság vezére évi 400 millió lei jövedelmet húz. Mivel ennek csak egy kis részét tudja elkölteni, elképzelhető iramban nő a vagyona. Sir John még fiatal ember és emellett alig egy esztendeje házasodott.

A juhász kutyája kikaparta a holttestet s ezzel leleplezte a gyilkosságot. Diciosanmartin. Saját tud. Bogaciu községben Schusztter Joan gazdálkodó valami birtokgyűből kifolyólag haragos viszonyban volt Bartók Erzsébettel. Pár nap előtt együttesen a telekőnyvél jártak s hazafelé menet az országuton birtokgyűn összeeszkedtek. Schusztter a veszekedés hevében botjával agyonverte Bartók Erzsébetet s a közeli erdőben elástta. A közelben legeltető juhász kutyája azonban kikaparta a hullát s a csendőrök nyomában Schuszttert vettek vallatóra, aki bevallotta a gyilkosságot s azzal védekezett, hogy nem tudott megállapodásra jutni. Bartókkal s dühében vete-medett a gyilkosságra. Letartóztatták.

KRANE—IJJAS :

*

A véres csillag

(Regény)

Ara 110 lei és portó

Kapható: könyvoszfályunknál.

Feljegyzések

Igen érdekes alkotás az új észtorozági választói törvény, mely e hó első napjaiban lépett életbe. Észtországban tudvalevőleg tekintélyi uralom van, mely — olasz és német minták szerint — népszavazásra alapítja hatalmát.

Az „északi fény” azonban — az a közművelődési önkormányzat, melyben ez a kis északi ország uttörő volt, — még sem alakult ki. Bizonyosság erre éppen ez az új választójogi törvény.

Ez a törvény két törvényhozó kamarát tervez. Az egyiket meghagyja politikai arénának, a másodikat a testületek és érdekképviselők találkozóhelyévé teszi.

Az első kamarában ugy gondoskodik az a törvény a nemzetiségek képviselőiről, hogy bizonyos választókerületeket maga a törvény jelöl ki nemzetiségi kerületeknek. Ezekben nem is indulhat politikai harcba más, mint az illető nemzetiség tagja.

A második kamarában a bírósági testületek, a városi és kerületi önkormányzatok, a gazdasági érdekképviselők kiküldöttei mellett helyet kapnak a nemzetiségek kulturális önkormányzati testületeinek képviselői, kiket ezek a testületek választanak meg.

Felette érdekes a mód, ahogyan ezt a választótörvényt át akarják az életbe ültetni. A pártok működése, a szokásos választási propaganda szigorúan tilos. Minden választókerületben a lakosság valamennyi érdekköréből bizottságok alakulnak: ezek ejtik meg a jelölést a legalkalmasabbnak látszó férfiak sorából. Ezen kívül azonban 100 aláírással 250 észk korona letévése mellett bárkit lehet jelölni, ki az általános feltételeknek megfelel.

Észtország tehát tekintélyi formában ugyanaz maradt, ami parlamentáris korában volt: érdekes újabb bizonyíték arra, hogy a nemzetiségi kérdés megoldása nem kormányzati rendszertől, hanem a szóbanforgó nép hálalától és az elrendezés történelmi feltételeitől függ. (Skin.)

Idegbeteg braşovi nő Timişoaran megmérgezte magát. Timişoara. Saját tud. Dragoman Jonelne született Kossier Mária harmincegyéves braşovi asszony — férje Braşovban kapitány — hosszabb ideje Dávid Róza nevű timişoara rokonánál tartózkodott. Idegbetegségével orvosai kezelés alatt áll. Tegnap luminállal megmérgezte magát. Szanatoriumba szállították, azonban csakhamar meghalt.

Gyujtogató bűnszövetkezet közel 100 repülőgépet pusztított el Angliában. Londonból jelentik: A legutóbbi hónapok alatt három angol repülőgépgyárban keletkezett tűzvész. Mindhárom esetben hangárokat gyujtottak fel, amelyekben repülőgépek voltak. Sok repülőgép pusztult el. A Vickers Armstrong cég repülőgépgyárában kitört tüzkatasztrófa arra a gyanura engedett következtetni, hogy gyujtogatás okozta mind a három repülőgépgyárban keletkezett tüzeket és a közel száz repülőgép pusztulását. A Vickers-Armstrong cégnek Kent grófságban Eradfordban van a repülőgépgyára. Egy bizottsága egy héten keresztül folytatott vizsgálatot a leégett hangároknál és szinte bizonyossággal megállapította, hogy gyujtogatás történt. A bizottsággal Cramfordba utaztak a rendőrtisztek is, akik a két korábbi tüzezet alkalmával levezették a vizsgálatot. Nagyon sok adat merült fel arra a következtetésre, hogy egy gyujtogató bűnszövetkezet működik Angliában, amely a repülőgépgyárak ellen követ el merényleteket.

Csak mese volt az oradeai néma vasutas kirablása. Megirtuk, hogy Oradeán a Nilgész-telepen ismeretlen tettesek éjjel betörték Szendrey Zoltán 45 éves nyug. vasutas házába, a vasutast leütötték s az acél pénzszekrényből, a család szerint, 73 ezer leit és különféle ékszereket raboltak el. A vasutast, aki egy bűneséből kifolyólag néma, nem tudták kihallgatni. A titokzatos rablási eset már kezdettől fogva gyanus volt a nyomozást vezető Osorhan rendőrkormányzó előtt, mert a rablóknak semmi nyoma nem maradt s minden körülmény amellet szólott, hogy Szendrey Zoltán önbetörést követett el. A pénzszekrényt és a házat október 6-án biztosította betörés ellen s azonkívül a „rablást” követő napon 55 ezer leit kellett volna fizetnie özv Sztankovics Gyulának, akitől a názat vette. Egyik szomszédjától pedig a betörés előtt néhány nappal kért kölcsön 500 leit, tehát aligha lehetett 73 ezer leije a pánccszekrényben. Gyanus volt az is, hogy a fején nyoma sincs sérülésnek, holott állítása szerint a rablók leütötték. Ezek a körülmények mind azt igazolják a rendőrség előtt, hogy a rablás csak mese. A csütörtökön tartott utolsó kihallgatások után a rendőrség megállapítottak vette, hogy Szendrey Zoltán állításai nem felelnek meg a valóságnak.

* **Makacs székrekedés,** vastagbélkatarrus, puffadás, vértörődés, anyagcsere zavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csípőfájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszor. Az orvosok ajánlják.

VÁLSÁGOSRA FORDULT STALIN AL-LAPOTA. Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* jelentése szerint **Stalin** betegsége válságosra fordult és tartani lehet attól, hogy a katasztrófa bekövetkezik.

Hitler könyve két és félmillió példányban fogyott el. Berlinből jelentik: A német könyvnap alkalmából kimutatást tettek közzé, amely szerint **Hitler Adolf**: *Mein Kampf* című munkájából eddig 2 és félmillió példány fogyott el. Göbbels: *Vom Kaiserhof zur Reichskanzlei* című visszaemlékezéseiből több mint 200.000. A harmadik nagy könyvsiker **Alfred Rosenberg** munkája. A huszadik század mithoszáról, amely eddig 380.000 példányban talált vevőre.

Figyelem!

Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készen. Mindenféle gyapjú fonalak és felveto anyagok, mintázott és festett szőnyegek nagy választékban. Hozzávaló sodrott gyapjú fonalak minden színben csak is a „**FORTUNA**” szövedőben szerezhetők be. **Oradea, Strada Vlăhuța 4. szám, az udvarban.**

LEVÁLTJÁK BAIJA-MARE VEZETŐSÉGÉT. Saját tud. A nagy port felvert **Juga-per** óta állandóan hangoztatják, hogy leváltják a **Baiamarei** időközi bizottságot. Most **Baija-Mare** járt *Ardelean Octavian* prefektus és hosszas tanácskozások után összeállította a bányavárosi vezetőség új névsorát, amely a következő: Az időközi bizottság elnöke: **Ciontea Romulus** dâmbovitai görög katolikus lelkész, alpolgármester: **Ionescu** bányakapitány, tanácsosok: **dr Pop Mihai** orvos, **Sabou Vasile** görög katolikus esperes és **Pop Demeter** nyugalmazott bányaművezető. A városvezetőség névsorát a helyigazgatás terjesztették fel jóváhagyás céljából.

Egy elmebeteg betörést követett el. **Dicioșanmartin.** Saját tud. Az itteni elmebetegek évtizedek óta családi ápolásba adják ki a környékbeli községekbe a nem közveszélyes elmebetegeket és a környék népe szakszerűen ért az elmebetegek kezeléséhez, a házi és mezei munkában foglalkoztatja őket. **Axente Raminkó** elmebeteg, aki **Adamus** községben volt egy gazdánál családi ápolásban, egyik gazdától egy fejszét lopott s azzal betört éjjel a fűszerkereskedésbe, aztán megszökött. A csendőrség a határban egy szalmakazalban találta meg az elmebeteget, akinél a lopott holmit is megtalálták. Nagy szerencse, hogy senki sem állott a beteg útjában, mert a fejszével leütötte volna az időközben közveszélyessé vált beteg. Nagynehezen lefegyverezték s visszavitték az elmeógyógyintézetbe.

Anekdóta-lexikon

MOLTKE tábornagy gyermekkorában sok esztendőt töltött a jülandi **Fredericában.** *Ennél fogva Moltkének a dán háború nem igen volt inyére és így 1864-ben, midőn Fredericát a poroszok elfoglalták, nem a legjobb kedvvel vonult be győzelmes hadvezérként abba a városba, amelyhez annyi gyermekkorai emléke fűződött. Ismerte a városka minden zegézugát, minden utcáját, minden házát. **Bismarck Ottó** azonban akkor látta először **Fredericát,** azért tehát jobbra-balra tekintgetett és mindent alaposan megnézett.*

— Ez szép épület, — szölt **Moltkéhez** és egy nagy épületre mutatott, mely a szomszédos házak közül kiemelkedett. — Ide fogom be szállásoltatni magamat.

— Mintha csak erre a célra építették volna, — felelte szárazon **Moltke.** — Ez a ház az államfogház.

THEODOR MOMMSEN, német filológus, a világ egyik legnagyobb történésze, nem sokra becsülte **III. Napoleon** császár történetírói munkáját. Egyszer egyik ismerőse tanácsot kért **Mommenstől,** hogy fia számára megvegye-e **III. Napoleonnak Julius Caesarról** írt könyvét.

— Hány esztendő a fia? — kérdezte **Mommen.**

— Tizenöt, — felelte az.

— Akkor megveheti neki bátran. Még abban a korban van, amikor még nem észre, hogy milyen gyenge az a fiú.

A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER LONDONBAN. Londonból jelentik: **Beck** lengyel külügyminiszter vasárnap feleségével hivatalos látogatásra Londonba utazott. **Becket** a kormány hivatalosan fogadja. Az angol és lengyel külügyminiszterek között fontos tárgyalások lesznek.

Ki vitte el a hatszázezer leit? **Timișoara.** Sa és csak ezután indulhatott meg **Blantayr** városnak, az **UDR** steierdorfi erdészeti hivatal volt pénztárnokának bünygyében kezdte meg a tárgyalást. **Luska Lipót** azzal vádolják, hogy egy őrizetlen pillanatban hatszázezer leit lopott ki a pénztárból, azonkívül, hogy okarathamstás útján sikkasztott is. Amikor a nagy összeg eltűnt, a vád szerint úgy állította be a dogot, mintha betörés történt volna. **Luska** a főtárgyaláson beismerte, hogy a feleknek adott hamisított nyugtázások révén sikkasztásokat követett el, tagadta azonban, hogy kifosztotta volna a pénzszerkeznét. Az eset napjának előestéjén minden pillanatára nézve igyekezett magyarázatot adni, mivel beszélt, mit tett, hol volt. Igen sok tanult hallgat ki a törvényszék. A tárgyalás folyik.

MEGSEMISÍTETTÉK A DEVAI IPARKAMARAI VÁLASZTÁST. **Deva.** Saját tud. A devai iparkamara választott tanácsát néhány hét előtt iktatták be. Most a minisztérium a választást váratlanul megsemmisítette és az új választást november 20-ra ki is tűzte.

Mire képes egy egér? **Blantayr** angliai városban egy kis egér az egész forgalmat megakasztotta. Az egérke az egyik üzlet kirakójából ugrott ki az utcára és egy arra haladó hölgyet annyira megijesztett, hogy az az utestre menekült és majdnem elütötte egy autót, amely éppen ott haladt. A sikoltozó hölgy szerencséjére a sofőr hirtelen fékezett, de éppen a hirtelen fékezés következtében az autó azonnal leállt és nem tudott tovább haladni. Mivel pedig **Blantayr** főutvonala oly szűk hogy csak egy autó haladhat el benne egy időben és emellett igen nagy forgalmat kell a szűk utvonálnak lebonyolítania, a városka egész forgalma közel egy órára megakadt. Autószerelőket kellett hívni, akik a hirtelen fékezés következtében elromlott autót szerkezetét helyrehozták és csak ezután indulhatott meg **Blantayr** városka forgalma, amelyet egy parányi kis egér akasztott meg.

Farcasanu asszony gyilkosa a törvényszék előtt. **Leobenből** jelentik: **Strasser Károly,** a rablógylkossággal vádolt pesti díák ügyének mai tárgyalásán az elnök azt igyekezett tisztázni, hogy vajjon hogyan akadtak össze **Strasser** és **Teodorescu.** Erre azonban a vádlott nem adott világos választ. Csak annyit mond, hogy szeptember 19-én találkoztak és ekkor megbeszéltek, hogy ezeptember 28-án együtt indulnak el **Zürichbe.** Az elnök ezután felszólította **Strassert,** hogy mondja el a gyilkosság lefolyását. A vádlott először akadozik, majd ezeket mondja: Először egyedül ültem **Farcasanuné** asszonnyal és arra vártam, hogy mikor alszik el. Amikor lehunyta a szemét, áthívtam a szomszéd fülkéből **Teodorescut.** Neki kellett vigyáznia, hogy ne ébredjen fel. Én magamhoz vettem az uriaszony tászkáját és kimentem a **W. C.-re,** ahol kiszedtem belőle mindent és amikor visszatértem, az asszony már nem volt ott. Kérdezőkódolásra **Teodorescu** azt válaszolta, hogy ne féljek semmitől, az asszony nem jön vissza. Ezután felosztottuk a zsákmányt és én lefeküdtem, majd **Teodorescu** később kiszállt a vonatból. Az első tanu **Wissner** detektív volt, aki először nyomozott az ügyben és ő állapította meg, hogy a párizsi expresszról eltűnt **Farcasanuné** asszony és vele együtt a gyilkos is. **Strasser** az elnök keresztkérdéseit alatt sem törlik meg és állhatatosan kitart álláspontja mellett, hogy ő csak rabolt anélkül, hogy gyilkolt volna. **Wiesenmayer** csendőrmester azt vallja, hogy előtte **Strasser** töredelmesen bevallotta, hogy meggyilkolta **Farcasanu** asszonyt, de később ezt a vallomását visszavonta. Holnak a bíróság kiszáll a vasúti állomásra s megnézi a vasúti kocsi, amelyben a gyilkosságot végrehajtották.

Egyéves őszibarack

oltványaim jegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm

Székely virágüzlet

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 26.

Mennyi kárt okoz Angliának a reuma? Londonból jelentik: **Sir Leonard Hill,** a londoni **Szent János** klinika igazgatója egy előadásában kifejtette, hogy a reuma Angliában nemi betegségként évi 12 millió font kárt okoz, az állami betegekből pedig évi 5 millió fontot költ a reuma kezelésére. Angliában évente 12 millió szarvasgomba hal meg és a halálesetek 50 százaléka reuma következménye.

Féltékeny

Mikor a lei: pengő...

Hiszen, ha olyan pengő volna, hogy három-ezer lei szikráznék ki a darabjából, egészen jó volna. De a mi jó százalékosunk nem úgy peng, mint az odaát való, ami anélkül is pengő, hogy pengetnék, a mi százalékosunk csak akkor igazán pengő, ha pengetik, s még akkor sem tudjuk, hogy jól pengett-e, vagy rosszul, jó pénz-e, vagy hamis, örülhetünk-e neki, vagy félhetünk tőle?

A mi százalékosunkkal (pedig értékre milyen értékes, formára milyen kellemes) úgy vagyunk, mint a Szondi két apródja: „Pengeti, pengeti sírván...” Csak ők a lantot, mi a százalékos. Sírvá, hogy olyan kevés van belőle és sírvá, hogy ez a kevés sem biztos, hátha nem lehet túladni rajta, még becsuknak miatta.

Itt van a kezünkben két darab százalékos. Az egyik szőke, a másik barna: az egyik, az évszám mellett van egy-egy vonás, a másikon nincs. Az egyik, ha lecsapod az asztalra, úgy peng, mint a sarkantyú, a másik úgy, mint a repedt fazék. Azonban egyik sem hamis, csak gyanus. Nem tudod róluik, hányadán vagy velük. Mert a zsebben, a tárcában egészen jól megférnek egymás mellett, mint édes testvérek, de mikor kiadásra kerül a sor, a szebbik hangú elárulja, bemártja, denuncálja a másikat: én vagyok a jó, én vagyok a szép, én vagyok az igazi; a testvérem rossz, hamis, nem is testvérem.

Az elárult testvért a posta egyik osztályán adták. Nem pengett valami fényesen, de ki gyanakszik a postára? S kinek van ideje és kedve gyanakodni? A posta másik osztályán, ahol szintén intéznen kellett valamit, ugyanazt a százalékos már nem fogadták el. Peng, peng, peng, rosszul peng, hamisan peng, vissza. És azóta a tulajdonosa „pengeti, pengeti, sírván...” sehol, sem üzletben, sem piacon, sem bankban el nem fogadják.

S ha legalább hamis volna az ebadta! De nem az, kincstári kiadás mindakettő, de az egyiket az anglusok verték, míg a másikat, a nonalnékülit, a frissen csengőt a franciák.

De beszéljünk komolyan: helyes-e célra-vezető-e, praktikus-e, hogy manapság, amikor az időt épügy kímélni kell, mint az idegeket, az asztalokat csak úgy, mint magát a pénzüremet, hogy egész életünk, — annyi más nyomorúság és szerencsétlenség mellett, a százalékos ide-oda csapkodásával, a miattuk való szóváltásokkal, gyanúsításokkal, herce és hurcdokkal teljék el?

Vagy jó mindakét fajta százalékos s akkor ne kelljen pengető próbának aldvétnem s márványdarabról gondoskodnom; vagy az egyik nem jó s akkor azt vonják ki a forgalomból, vagy ha a jó is rossz, ha azt is csak pengetés árán tudom jónak elismertetni, akkor ahelyett is csináljanak másikat.

A pénz ügyis nehezen forog ma, de ha már ott tart, hogy forog, akkor legalább engedjék szabadon a szegényt, ne pengessék össze-vissza, csendháborító, idegzaklató és zavarkeltő módon.

Akkor inkább száz vagon egy és tizleiest, mint egy darab százalékos, amit a pincér is gyanakodva dob az asztalra, mintha született pénzhamisító volna s nem úr, aki hódolatot vár az elfogyasztott kapucinerért.

Paulusz Ferenc.

A timișoarai aggmeházban az ápoló kor- báccsal verte az álmukban horkoló öregeket, **Timișoara.** Saját tud. A városi aggok-otthonában **Wolf Jakob** hatvanéves otthonbeli agg, gyanus körülmények között meghalt. Kiderült, hogy **Haslinger János** ápoló szolga ostorral verte meg **Wolfot,** két nappal a halála előtt. **Wolf** holttestét felboncolták és megállapították, hogy szívizélhűdés volt a halál oka. Ezzel szemben **Wolf** mellén s hátán korbácsütések nyomai látszóttak. Megállapította a rendőrség, hogy az ápoló-szolganak szokása volt azokat az aggokat, akik éjjel horkoltak korbáccsal felzavarni. **Egy Sandu** nevű agg vallomása szerint **Wolf**tal együtt őt is megverte az ápoló, mivel mindketten horkoltak. A szolgát letartóztatták, de mivel a boncolás szerint a verés és a halál oka között nincsen közvetlen kapcsolat, az ápoló-szolgát szabadlábra fogják helyezni. Hogy aztán a városi tanács az ápolót passzívója miatt felelősségre fogja vonni, természetes.

AZ OTTHON

Rovatvezető:
CSÜRÖS EMILIA

A családi élet himnusza, — számokban: tizenötmilliós pályadíj

Az egész világ csodálkozva figyelt fel arra a hírre, hogy egy alig ismert nevű magyar író nő megnyerte az angol Pinkert-cég 4000 fontos pályadíját. Ez a pályadíj egyéb mellékjuttatásokkal együtt leiben tizenöt milliót felel meg, — ami akkora összeg, hogy szerencsés elnyerője jogosan vonja magára az egész világ figyelmét. Az általános vélemény azon tündöklik, hogy mi lehet ennek a világsikernek a titka, — mikor Földes Jolán egészen közepes tehetségű író nő, aki semmiképpen sem illeszkedik a legnagyobbak sorába. Könyve is jó középértékű alkotás, — mi lehet tehát mégis a rugója ennek a tizenötmilliós sikernek, mikor a zsűrit sem lehet részrehajlással vádolni, hiszen az őt ítélkező úr angol, skandináviai, német, francia és amerikai volt.

Érthető érdeklődéssel vettem kezembe a „Halászó macska utcája” című regényt és kétszáznyvenhat oldalon keresztül le sem tettem többé a kezemből. Mikor a könyv végére értem, világosan állott előttem Földes Jolán világsikerének titka. Ez a könyv nem egyéb, mint a tiszta, szép családi élet himnusza. Annak a családi életnek az őszinte és igaz méltatása, amely ellen évtizedeken keresztül küzd a kommunizmus. Földes Jolán könyvében egészen egyszerű emberek szerepelnek, akiknek életében úgy tükröződik vissza 1920-tól az egész világ története, akárcsak egy csepp vízben a tenger élete. Egy háromgyermekes szücsmeister, feleségével és gyermekével, útrakeredik, hogy elhagyva Budapestet, jobb életlehetőségeket teremtsen családjának Párizsban. Ez 1920-ban történik, — és megkezdődik egy magyar család küzdelme a mindennapi kenyérért az idegeneknek kijáró közönnnyel, sőt gyűlölettel szemben. Mint egy kis szigetre sodródóknak össze a külvárosi szállodában más nemzetek hontalanságra ítélt fiai, az orosz bankár, lett tudós, a görög politikus, meg sokan mások és valóságos köztársaságot alkotnak teljes érzelmi és világnézeti szabadsággal. A két kisebb magyar gyermek francia iskolába kerül, amely élelmet és ösztöndíjat is ad az idegen gyermekeknek azzal a kikötéssel, hogy francia polgárok legyenek, — de azzal a nagylelkű engedékenységgel, hogy huszonegy éves korukban kérhetik eredeti hazájuk állampolgárságát. A tizenkét éves Annus nem járhat iskolába. Ő a legnagyobb, amíg édesanyja mosodába jár, ő takarít, főz, varr, iskolába és sétálni viszi a kisebbiket. Később varrodába kerül és jelentkezik életében az első szerelem is a maga szépségében és reménytelenségében. Vasza, — az orosz sófő, a vörös forradalom lelkes előharcosa, aki a kommun kitérőse után azzal menekül hazájából: „Nem így akartam, nem így akartam, nem így gondoltam”, — hirtelen meghal és Annus érzelmi világa mélyebbé és öntudatosabbá válik. A gyermekek felseperednek az emigránsok megöszülnek. Politikai események, — frankhamisztás, a marseillei királygyilkosság érthetetlen és csúnya hullámokkal — végeredményben mindig a Párizsban dolgozó magyar munkásokat sújtja. Annus, meg az édesapja, többször is elveszítik az állásukat, azért, mert magyarok. Amerikában is próbálkoznak, — először ők ketten, majd utánuk jön az édesanya is a két kisebb gyermekkel. Másfél évi eredménytelen küzdelem után visszatérnek Párizsba, ahol újból akad munka, — de nem sokáig. Akkor elhatározzák, hogy hazamennek Magyarországra. Megint Annus indult az édesapjával. Csakhogy otthon más, idegen világot találnak. Tizenöt év alatt minden megváltozott és ők otthon már idegenebbek, mint Párizsban. Visszatérnek. Tovább folytatják a hontalanok keserű életét, amit csak a kisebbik lánynak egy francia orvostanhallgató kollégájával való eljegyzése és a fiú mérnöki diplomájának megszerzése derít fel.

Dióhéjban ez történik tizenöt év alatt. Párizs egyik külvárosában, a Halászó macska utcájában. Földes Jolán tehát nem görget világot rengető nagy sziklákat. De könyvet átható fényvilágítja meg az egymásra utalt emberek

egymás iránti gyöngéd szeretete, figyelmessége. Könyve szereplőinek a családi keretek nem jelentenek börtönt, rabságot, amelyből szabadulni akarnak, — hanem erőforrást, békét, nyugalmat jelent nekik a szegényes otthon, amely természetesen minden szép és nemes elhatározásnak. És nemcsak az idegenbeszakadt magyar család melegsik fel otthona tiszelyénél, hanem a többi hontalan ismerős is szívesen jár hozzájuk, mert testvéri kapcsolatok létesülnek közöttük, tűzpróbas, nemes barátságok.

Földes Jolán könyve nem egyéb, mint az otthon himnusza. Ezért igazságos és örvendetes tény, hogy éppen ez a könyv nyerte el a mesébe illő összegű pályadíjat. Mert csúnya nagy viaskodás folyik mostanában a világ fölött. Ketten ülnek egy hatalmas sakktabla mellett. A fekete figurák mostanában gyakran törnek előre. De szemben állanak velük a fehérek. És a fehérek egyik bástyája: a család. Ezt is támadja sok más egyéb között a fekete ellenfél. Fenyegeti és támadja. A fehér bástya pedig — Földes Jolán nagy könyvsikerével — lépett egyet. Előre lépett.

Az emberek már csupa kíváncsiságból is el fogják olvasni azt a könyvet, amely tizenöt milliót nyert. És ha elolvassák — lehet, hogy megállapítják a hiányait, fogyatékosait, — de ugyanakkor azt is el fogják ismerni, hogy az otthon ereje, tisztasága, jósága felbecsülhetetlenül drága érték, amit megszerezni és megvédeni mindennél fontosabb feladat.

Párizsi divatlevél

Kedves hatvankilós barátnőm, — semmi jót sem írhatok a divatújdonságokról. Párizsból kegyetlenül a háromnegyedes és harangszabású kabátokat diktálják, még a prémkabátokban is, amelyek ujjá ugyanolyan bugyos és a csuklónál gumival záruló, mint a szövetkabátoké. Mit kezdjenek ezzel a hatvan külön felüli hölgyek? Vagy a karcsúság látszatáról, vagy a háromnegyedes kabátról le kell mondaniok. Szóval előtérbe kell lépnie a divat keretét tágló „egyéni öltözésnek”, — mert évezredek óta megdöntetlen divattörvény, hogy a síma, hosszú kabát, — karcsúsá simítja a vonalakat, míg a háromnegyedes harangszabású kabátoknak azok a hölgyek örülnek, akik többnek szeretnének látszani, mint amennyit a mérlegen nyomnak.

Színek tekintetében zöld az uralkodó szín. Estélyeken a fekete fehérral vegyítve. Sok sárga, barna, vörös kombinációt is látunk még, — vagyis az őszi levelek színeinek divatja még nem múlt el, hanem át húzódik az egész télen át. Színes csontzárakat sokat látunk az új ruhákon és a kalapok a bunda gallérokhoz alkalmazkodva, vagy a magasba törnek színes tolltűzékkel vagy sapszerűen csattal és szalagdíszsel, ötletes redőzésekkel hatnak. A cipő, kiegészítő és ernyődivat változatlan. Vagyis, várjunk csak, — tévedés. Az ernyődivatban annyi a változás, hogy ernyőt viselni egyáltalán nem divat. Tessék vízhallanul öltözni, — de ernyőt viselni, — elegáns hölgy nem fog. Ha véletlenül nem húzta fel a prémmel bélelt celofán kabátját, — inkább bőrig dzik, — de ernyőt nem vesz a kezébe. Inkább egy japán pincset, vagy gorilla kölyköt, — de ernyőt nem, nem. Semmiesetrel

Gesztenye torta. 5 tojás keményre vert habjába 42 deka porcukrot adunk kanalanként, majd öt tojás sárgáját és három egész tojást 42 deka áttört gesztenyét és 7 deka őrlött, hámozott mandulát Kikent formában lassu tűznél kisütjük. Ha kihűlt, ávatosan három lapra vágjuk, tejszinhabba töltjük a tetejét csokoládéval vonjuk be és gesztenye bombakkal díszítjük

„Most valami mást csinálunk“

A gyermek mindennél jobban szereti a változatosságot. Az újabb irányú elfoglaltság annyira leköti a figyelmét, hogy olyankor kezes bárányá válik a legféltetlenebb kiscsikó is.

November az ős és tél közötti átmeneti hónap. Ilyenkor hetekig esik néha az eső és szobafogságra itéli a gyermekeket. Okos dollog az esős, borult napokon, alkotó, képzeletfejlesztő munkára fogni a gyermekeket. Ha nem állana ablak előtt az asztalkájuk, oda kell tolni és könnyű kézimunkát kell elébük tenni. Németországban, de nálunk is sok helyen kedves szokás az adventi koszorú kötése. Fenyőágakból kötik a koszorút és gyertyákat gyújtanak rajta. Minden vasárnap egy gyertyával többet gyújtanak, karácsony estéjére valamennyi ég. Az adventi koszorú alatt igen helyes dolog a gyermekeket arra figyelmeztetni, hogy karácsonyi ajándékokat készítsenek a nagyoknak. Nem költséges, pénzbe kerülő dolgokat, hanem egy-egy picit terítőcskét a kislányok, horgolást, vagy hímzést, a fiúk lombfűrészelést, vagy rajzot. Ha nagy a család, a gyermekeket hetekre lefoglalja ez az izgatott és boldog készülődés: örömet szerzeni a felnőtteknek!

Végeredményben csekélysegekről van szó, de ezekkel a csöppnyi, értékteleneknek látszó ajándékokkal rászokik a gyermek arra, hogy másokra figyeljen, hogy necsak kapjon és kérjen, hanem ő maga is adjon. Figyelmességet és gondosságot tanul — pedig mindössze egy kövér kutyát, vagy egy görbényakú golyát rajzol színes krétával a rajzlapra, — amde egész kicsi lelkét örömmel tölti el a gondolat, hogy milyen nagyon örül majd ennek Margitnéni, Pistabácsi, keresztanya, vagy nagypapa. És annak a gondolatnak a nemesítő hatása, — hogy bármilyen picit emberke vagyok, — mégis tudok másoknak örömet szerezni, — az egész életet és a gyermekek fejlődő jellemén is nyomot fog hagyni.

Tereljük hát a gyermekek figyelmét erre a tere, azzal a sokszor bevált varázsigével:

„Na de most valami egészen más dolgot csinálunk, mint amivel eddig foglalkoztunk!“

Ha pedig akadna olyan Margitnéni, vagy Pistabácsi (mert keresztanya, vagy nagypapa egészen biztosan nem akad), aki nem örülne a gyermekek apró kis ajándékainak, — hát azzal nem kell törődni. A gyermeknek ki mondhatatlanul sok örömet szerzett, amíg elkészítette és lényegében egyedül csak ez fontos!

A konyha művészete

Gesztenyés kifli. 15 deka vaját 25 deka liszttel és 1 deci tejjel eldörzsölünk kevés só, esetleg citromhéjat teszünk hozzá és jól eldögzözzük. Három óráig pihentetjük, azután kinyújtjuk és gesztenyés, diós vagy mákos töltelékkel töltjük. Ha kihűlt, porcukorral lehintjük. Ebből a mennyiségből körülbelül negyven darabot lehet készíteni.

Gesztenyés tekeres. 6 tojás sárgáját, 4 deka cukorral jól elkavarunk. Tíz deka meleg csokoládét tetszés szerint vajjal eldörzsölünk és a hat tojás cukorral vegyített sárgáját hozzátesszük. 16 deka mandulát, vagy diót, 6 tojás habját keverjük meg hozzá és tepsiben papíron kisütjük. Töltelék: Fél kilogramm főtt és áttört gesztenyét vanília cukorral ízesítünk, tejjel összekavarjuk és a kisült tészára öntve az egészet vizes ruha segítségével összegöngyölítjük, majd az alábbi öntettel vonjuk be: 3 rud csokoládét, 3 evőkanál vízzel felfőzünk és addig kavarunk, amíg félig kihűt. Ezután tíz deka vaját keverünk hozzá és bevonjuk vele a tekereset.

KÖZGAZDASÁG

A takarékpénztári betéteket még a bélyegtörvény is húzza

Ujabb birságolások körvonalai a láthatáron

A bélyegtörvény rendelkezéseinek betartására a kormány szinte drákói szigorúságú intézkedéseket tesz. Miután már a bíróságokat is megrendszabályozta, újabban a pénzügyintézetek betétesei ellen indítja meg a bélyegoffenzívát. Mint a fővárosból jelentik, a napokban a pénzügyminiszter rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amely szerint a minisztérium közegei több banknál lefolytatott vizsgálat alkalmával egy új fajta visszaélést tapasztaltak a bélyegtörvény rovására. Ugyanis az történt, hogy számos bankadós adósságát bankbetétkönyvvel fizette ki. A fizetésül felhasznált bankbetétkönyvek a hitelező bank betéteseié voltak. A bankok elfogadták követelésük fejében az adósságtól ezeket a betétkönyveket. Ez az

eljárás, — mondja a rendelet — feltételezi azt, hogy a betétesek átengedélyezték a banknál levő követeléseiket az adósságra. Miután ez a művelet a jelenben is divatozik, a pénzügyminisztérium felhívja a pénzügyigazgatóságok ellenőreit, hogy a körzetükbe tartozó bankoknál vizsgálják felül a könyveket és állapítsák meg visszamenőleg, hogy vajon kik voltak azok az egyének, akik ily módon rendezték adósságaikat és abban az esetben, ha nem rótták le a proporcionális illetéket, alkalmazzák a betétkönyvek volt tulajdonosaira, mint a betétkönyvvel fizető adóssokra a bélyegtörvény idevonatkozó büntető rendelkezéseit és ezen felül hajtsák be rajtuk a megillető proporcionális illetéket.

Malaiu munkaügyi felügyelő háborút üzen a sajtó szabadsága ellen

— A munkakamarai választások különösségei —

Több alkalommal rámutattunk arra a tényre, hogy az úgynevezett munkakamarák intézménye kétkétes elgondolás. Tüzet a vízzel testvériesíteni nem lehet — ez volt s ez ma is elvi álláspontunk. A munkakamarákat íróasztal mellett kérdőzdő némely „köldökszemlélők” úgy képzeltek el, hogy azok megfosztják természetes jogaitól a munkások szakszervezeteit. A munkások viszont olyanféle várakozásokat hízlaltak, hogy kamarai felhivatalos jellegű mi-voltjuk nagyobb átütő erőt kölcsönöz szociális és gazdasági törekvéseiknek.

Nos, mindkét elgondolás hamisnak bizonyult. Ma már nincs senki, aki komolyan vegye azt a „béka-egérhac”-ot, amit ezekben a félszegűsöd testületekben illetékesek és illetéktelenek — egymás gyilkolására — mindenre elszántan vívnak.

A Banatban béke van.

Timișoara-n még „istenes” volt az ügy. A munkakamarai választásokról ezt jelentik: A tagok a törvényszéki főelnök előtt letették az esküt. Ezután az elnöklést Botez György munkaügyi vezérfelügyelő vette át, aki elrendelte az új vezetőség megválasztását. A munkakamara elnökévé egyhangulag Vulpe István tanoncoktatási felügyelőt választották meg, aki eddig a kamara ideiglenes bizottságának elnöke volt. Ugyanazok egyhangulag választották meg a munkástagozat elnökévé Todorescu Vazul, alelnökévé Pirovszki Károlyt, az iparostagozat elnökévé Olariu Petre alpolgármestert és alelnökévé Sechei Alexandrut. A magánalkalmazottak megválasztásánál szavazást rendeltek és elnökek Fratila Iont, alelnöknek pedig Montani Iont választották meg. A bucaresti munkakamarai szövetségbe a kamarai elnököket, a tagozati elnököket, valamint Mogos Petru és Bernau Petru tagokat küldték ki. A választás után a város nevében Catalina Teodor, a kerületi betegsegélyező pénztár nevében Jonescu-Frotta üdvözölte a kamara új vezetőségét. Több felszólalás után Vulpe Stefan elnök mondotta el röviden munkatervét és hangsúlyozta, hogy mindenkor a kamarai tagok javát fogja szolgálni.

A munkaügyi felügyelő úr haragszik a sajtóra és megtorlást követel.

Târgu-Mureș. Saját tud. A munkakamara vezetősége november 2-án, vasárnap délután 4 órakor alakult meg, a cluji központ kiküldöttének jelenlétében. Dr. Chirila Viktor megnyitva a megalakuló gyűlést, a munkakamara működéséhez a központ teljes támogatását helyezte kilátásba. Majd rátért a tg-mureși tagozat vezetőségének megválasztására, melynek eredményeképpen elnöké Boros Viktor bank-

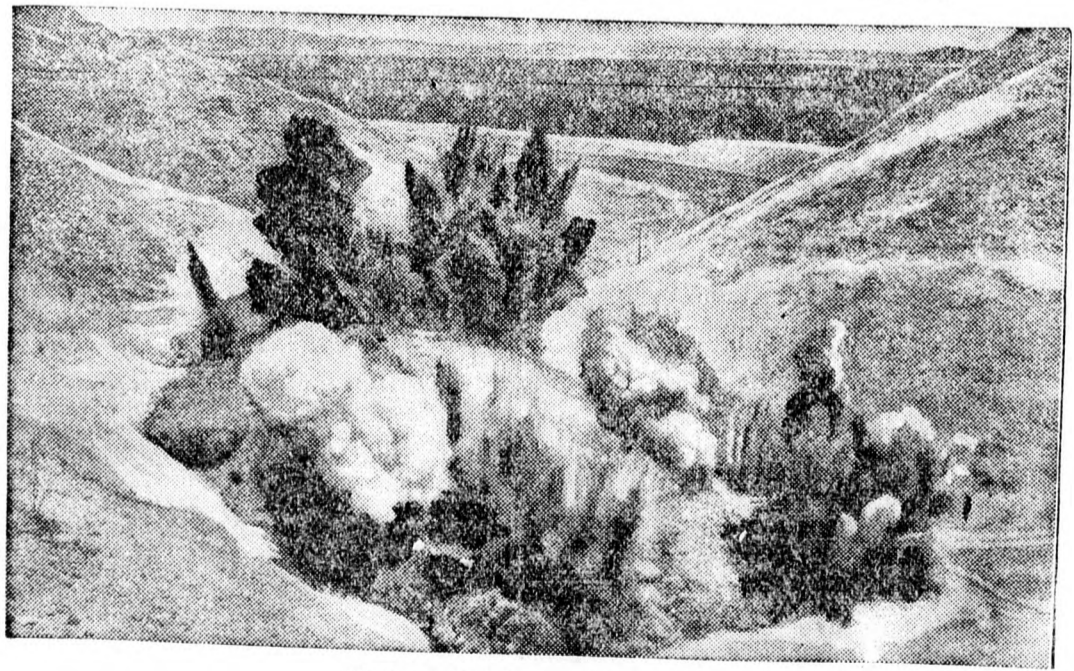
tisztviselőt, tagokká pedig Hirsch Márton, Barabás Györgyöt, Vass Józsefet, Moga Istvánt, Benke Pált és Salamon Lázárt választották.

Malaiu munkaügyi felügyelő a munkakamara megalakulása után fokozottabb munkásságot helyez kilátásba.

majd bírálta az országos munkakamarai választásokkal kapcsolatban a sajtó állásfoglalását. Kifejezte, hogy egyes sajtóorgánumok nem a tárgyilagosság hangján foglalkoztak a kérdéssel és kéri ezért, hogy az ilyen vétkes lapok ellen a törvényes szankciót alkalmazzák.

Mureș-völgy

Az alakuló ülés végén Hirsch Márton kérte a kamara vezetőségét, tegyen egy utat a Mureș völgyében, mert ott az ipartelepek munkása 3—4 lei órabérért 12—14 órát kénytelenek dolgozni, hogy valamit is kereshessenek. Barabás György a kisiparos-ság sérelmeit tárta fel, dr. Deutsek Géza a munkakamarák szociális köteletségére hívta fel a vezetőség figyelmét s kérte a törvények szigorú betartását. Felszólaltak még Jovanel központi kiküldött és Vass József a munkások részéről.

Csatornaépítés Dél-Kaliforniában.

A nagy amerikai munkateremtési program keretében már két esztendő óta épül egy hatalmas csatorna, mely Dél-Kalifornián vezet át. A sziklás talaj robbantásához óriási mennyiségű dinamitot használnak el.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Jugoszláv tojás- és baromfikivitel Angliába. Belgrádból jelentik: Anglia felszabadította a tojás- és baromfikivitel, s ennek következtében a jugoszláv állatkivitelt ellenőrző intézet beszüntette az angliai tojás- és baromfikivitelnél eddig megkövetelt engedélyek kiadását, úgyhogy Angliába most már szabadon lehet tojást és baromfit kivinni.

Görögországban második izzólámpagyára rendeznek be. Athénből jelentik: A görög legfelsőbb ipari tanács engedélyt adott egy második izzólámpagyár felállítására, mivel a jelenleg működő egyetlen gyár a belföldi szükséglet ellátására elégtelennek bizonyult. Az új gyár üzembehelyezésével remélik, hogy a belföldi szükségletet teljesen ki tudják elégíteni és így újabb bevételre már nem lesz szükség.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. (Az állatkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kiadó

2 szobás előszobás, fürdőszobás magánház. — Oradea, Str. Dr. I. Ciordas 36. szám.

Egy szoba-konyhás lakás nov. 15-re kiadó. Oradea, Str. Axenta Sever 12.

Kapualatti

butorozott szoba, külön előszobával, esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zeiga No. 7.

Butorozott szoba

teljes ellátással november 1-re kiadó. Str. Ciordas No. 50.

Két utcai szoba

konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Kiadó

egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Különféle

Kifutó fiút és leányt, nagyobb azonnal felveszek. „Duna” bogdga, Oradea, Str. Reg. Carol No. 1.

ŐSZI ÜLTETÉSRE

gyümölcsfát, fenyőt, bukszust, rózsát nagy készlet miatt nagyon olcsón árusít CZIRA kertészet. Oradea, Str. Praga 24.

Ha fáj a lába,

vagy lúdtalpa van, csináltasson cipőt az Apolló szalonban, hol elegáns és tartós cipőt kap. Oradea, 3ul. Regele Ferdinand 12., „Apolló” palota.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Gyomorégés,

és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lei. Lerakat: Csanda gyógyszerár, Oradea.